

Střednědobý výhled rozpočtu Černošína s analýzou financí a ratingem

LUDĚK TESAŘ
CITYFINANCE

Obsahuje:

- ✓ analýzu financí města uzavřenou ratingem dle Cityfinance
- ✓ uvedení silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení financí (SWOT analýza)
- ✓ do výhledu **zpracované změny daní tzv. daňového balíčku účinného od 1. 1. 2021**
- ✓ výhled finančního potenciálu samosprávy na 5 let od roku 2022 do roku 2026
- ✓ doporučený strop bezpečné zadluženosti
- ✓ pravidla rozpočtů pro stabilitu financí
- ✓ doporučení

OBSAH

ÚVOD	2
VYBRANÉ POUŽITÉ TERMÍNY.....	3
<i>Počet obyvatel</i>	3
<i>Počet žáků.....</i>	3
<i>Počet zaměstnanců.....</i>	3
<i>Saldo rozpočtu</i>	3
<i>Provozní saldo.....</i>	3
ANALÝZA FINANČNÍHO ZDRAVÍ.....	4
ANALÝZA.....	4
<i>Počet obyvatel</i>	4
<i>Počet zaměstnanců.....</i>	5
<i>Počet žáků.....</i>	5
<i>Saldo rozpočtu</i>	7
<i>Celkové příjmy a výdaje</i>	9
<i>Rozbor příjmů</i>	9
<i>Struktura výdajů a finanční krytí investic.....</i>	14
<i>Schopnost finančního zajištění reprodukce majetku.....</i>	16
<i>Podrobnější rozbor výdajů</i>	16
<i>Provozní saldo.....</i>	19
<i>Majetek města a krytí požadavků reprodukce.....</i>	22
<i>Finanční kondice města</i>	23
<i>Finanční rezervy.....</i>	26
<i>Dlouhodobé závazky</i>	26
<i>Strop bezpečné zadluženosti.....</i>	27
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	27
ZÁVĚR FINANČNÍ ANALÝZY	28
STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU.....	30
FINANČNÍ DOPADY ZMĚN LET 2020 A 2021 DO DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ	30
DOPORUČENÍ (ŘAZENO DLE VÝZNAMU A ČASOVÉ PRIORITY SESTUPNĚ)	31
DEFINICE FINANČNÍHO POTENCIÁLU MĚSTA	32
ZÁVĚR	33
PŘEDPOKLADY A PLNĚNÍ STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU	34
DOPORUČENÁ PRAVIDLA ROZPOČTŮ PRO STABILITU FINANČÍ SAMOSPRÁVY	35
DOPADY STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU DO FINANČÍ.....	36
PŘÍLOHY	39
PŘÍLOHA 1. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU - TABULKOVÁ ČÁST	39
PŘÍLOHA 2. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU ČERNOŠÍNA – PODLE ZÁKONA POVINNĚ ZVEŘEJŇOVANÉ INFORMACE	43
PŘÍLOHA 3. EKONOMICKÉ HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING)	44
PŘÍLOHA 4. ÚVOD DO FINANČNÍHO HOSPODAŘENÍ SAMOSPRÁVY.....	46
PŘÍLOHA 5. VÝDAJE - PODROBNÝ VÝVOJ ZA POSLEDNÍCH 5 LET	48
PŘÍLOHA 6. ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ (TZV. RUD) PO NOVELE, ÚČINNÉ OD 1. 1. 2021	49
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	50
OBRÁZKY	50
TABULKY	50
GRAFY.....	50
KONTAKT NA ZPRACOVATELE	51
PROFESNÍ PROFIL ZPRACOVATELE	51

Úvod

Město Černošín (dále jen **město** nebo **Černošín**) sestavuje v tomto dokumentu střednědobý výhled rozpočtu, což je povinnost plynoucí ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Dokument je zpracován v souladu se zákonem o pravidlech rozpočtové odpovědnosti č. 23/2017 Sb. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je prokázat schopnost, že město dostojí svým dosavadním závazkům. Střednědobý výhled rozpočtu je podle zákona nástroj sloužící pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodářství samosprávy. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Obsahuje minimálně souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Obsahem jde tento dokument nad rámec zákonem daných náležitostí střednědobého výhledu rozpočtu uváděných v § 3 zákona č. 250/2000 Sb. Zejména analyzuje finanční zdraví (rating), trendy financí a stanovuje strop bezpečného úvěrového zatížení k financování cílů samosprávy. Uvedeny jsou také možné hrozby s vlivem na finance, včetně opatření. Materiál uvádí též SWOT financí a obsahuje doporučení.

Ze střednědobého výhledu se vychází při zpracování rozpočtu a využívá se jako příloha k případným žádostem o úvěry a některé dotace. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je podpořit udržitelnost financí, vymezit finanční možnosti samosprávy, podpořit zdravý vývoj financí a prokázat schopnost samosprávy dostát svým závazkům. Pro správnou funkci výhledu je třeba, aby byl plněn a aktualizován tak, aby průběžně reagoval na ekonomickou situaci, hrozby a příležitosti financí ve vazbě na reálné hospodaření samosprávy. Ve střednědobém výhledu rozpočtu je nastavena strategie hospodaření a financí se zaměřením na stabilitu a finanční zdraví samosprávy. Výhodou střednědobého výhledu rozpočtu je značná možnost finančně manévrovat. Ke zpracování střednědobého výhledu rozpočtu bylo použito zejména těchto zdrojů:

- Skutečnost 2020 a rozpočet 2021 poskytnutý městem;
- Validovaná data z MF ČR;
- Účetní a finanční výkazy od roku 1997;
- Monitor státní pokladny MF ČR (<http://monitor.statnipokladna.cz>);
- Vyhláška MF ČR č. 358/2020 Sb., o podílu jednotlivých obcí ...;
- Aktuální predikce výnosů daní Cityfinance a makroekonomické prognózy MF ČR, ČNB a vybraná data ČSÚ.

Město může díky plánování lépe realizovat cíle, zvládnout hrozby financí a využít příležitosti. Aby střednědobý výhled plnil svou roli, **je třeba jej ideálně ročně aktualizovat** a doplňovat analýzu financí o čerstvá data, sledovat vývoj financí a revidovat podle toho finanční možnosti.

Vybrané použité termíny

Počet obyvatel

Podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu běžného roku.

Počet žáků

Podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

Počet zaměstnanců

Počet zaměstnanců vykázaný v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů. Bere se celkový počet zaměstnanců vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku. Jde o počet zaměstnanců, kteří mají v katastru samosprávy místo výkonu práce.

Saldo rozpočtu

Je rozdíl mezi příjmy a výdaji rozpočtu. Pokud jsou plánované vyšší příjmy než výdaje, je saldo kladné, v opačném případě záporné. Ze salda rozpočtu rozhodně nelze odvodit, že město hospodaří dobře či špatně. Posoudit hospodaření je mnohem složitější a saldo rozpočtu obce/městyse/města je pouze dílčí údaj.

Upozornění. Splátky úvěrů nejsou vedeny jako rozpočtové výdaje a přebytky rozpočtu mohou být použity jednak na splácení úvěrů z minulosti nebo slouží k vytvoření finanční rezervy do budoucna na realizaci jiných projektů. Proto přebytek rozpočtu se rozhodně nerovná definici „to jsou peníze, které zbývají“.

Záporné saldo rozpočtu znamená, že v rozpočtu jsou vyšší výdaje než příjmy. Chybějící prostředky pocházejí buď z úvěrů, nebo je ke krytí deficitu využito prostředků uspořených v minulosti. Záporné saldo znamená špatné hospodaření pouze v situaci trvalých deficitů a ty má v ČR hlavně státní rozpočet.

Bez přebytků a deficitů nelze zajistit hospodaření, ale platí, že podle zákona by měly být rozpočty dlouhodobě vyrovnané.

Provozní saldo

Běžné příjmy – Běžné výdaje = Provozní saldo

Součástí běžných výdajů jsou i opravy, které často působí pocitově jako investice. Podstatné je, aby bylo provozní saldo obce/městyse/města po snížení o splátky dluhů vždy kladné (výjimku může tvořit nárazově řešení problematiky cash flow a velké opravy).

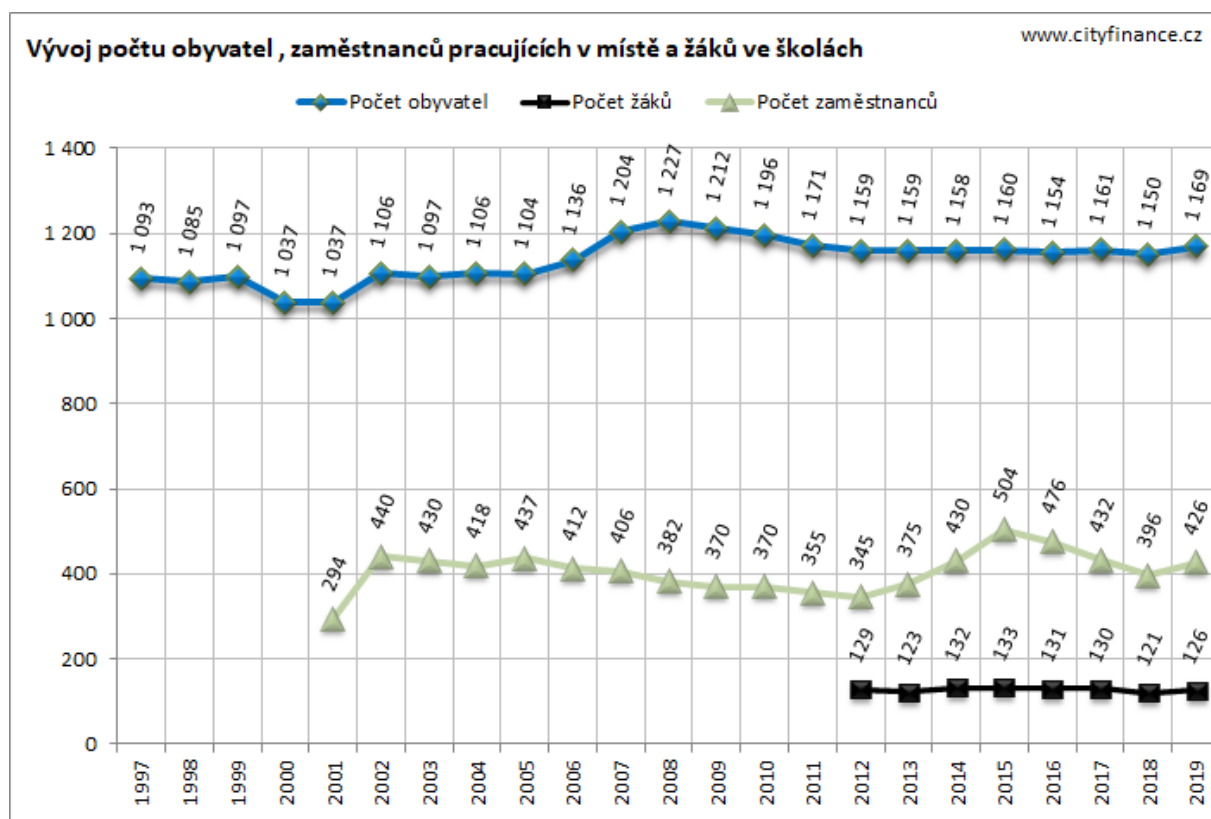
Analýza finančního zdraví

Doporučujeme zdvořile nejprve seznámení s obsahem přílohy věnující se obecně finančnímu (rozpočtovému) hospodaření samosprávy, viz **Příloha 4. Úvod do finančního hospodaření samosprávy.**

Analýza

Počet obyvatel¹ města od roku 2015 **mírně vzrostl**. Na počtu obyvatel závisí většina příjmů města (sdílené daňové příjmy). Dle posledních dostupných dat od roku 2016 do 2019 **přibilo 15 obyvatel** (+1,3 %), to přineslo cca +226 tis. Kč sdílených daňových příjmů. **Za deset let** byl nadále výsledkem **úbytek 43 obyvatel**, což představuje ztrátu cca 0,6 mil. Kč sdílených daňových příjmů ročně. Počet obyvatel města byl k 1. 1. 2020 celkem **1169**. Na obyvatele připadalo v roce 2020 vysokých cca 28 tis. Kč daňových příjmů (důvodem je skládka), resp. cca 15 tis. Kč sdílených daňových příjmů.

Graf 1. Vývoj počtu obyvatel, žáků a zaměstnanců v katastru Černošína

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

¹ Počet obyvatel podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem.

Počet zaměstnanců² byl **dlouhodobě stabilní**, ale za poslední 4 roky ubylo 50 zaměstnanců, kteří mají v katastru města místo výkonu práce. Na území města bylo evidováno v roce 2019 cca **426** zaměstnanců. Kritérium počtu zaměstnanců přineslo do příjmů města za rok 2020 cca **250 tis. Kč**. Podle počtu zaměstnanců se stanovuje malý podíl města na výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti³, ale ukazatel má sociální rozměr.

Tabulka 1. Vývoj počtu obyvatel, žáků a zaměstnanců pracujících v katastru Černošína s vybranými dopady do daňových příjmů

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Počet obyvatel	1 037	1 106	1 097	1 106	1 104	1 136	1 204	1 227	1 212	1 196	1 171	1 159	1 159	1 158	1 160	1 154	1 161	1 150	1 169	
Počet zaměstnanců				418	437	412	406	382	370				345	375	430	504	476	432	396	426
Počet žáků												129	123	132	133	131	130	121	126	
INDEXY																				
	průměr za 10 let	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	průměr od 2016
Počet obyvatel	99,8	106,7	99,2	100,8	99,8	102,9	106,0	101,9	98,8	98,7	97,9	99,0	100,0	99,9	100,2	99,5	100,6	99,1	101,7	100,2
Počet zaměstnanců	102,0	149,7	97,7	97,2	104,5	94,3	98,5	94,1	96,9	100,0	95,9	97,2	108,7	114,7	117,2	94,4	90,8	91,7	107,6	96,1
Počet žáků	100,5														107,3	100,8	98,5	99,2	93,1	104,1
DOPAD ZMĚNY POČTU OBYVATEL NA DAŇOVÉ PŘÍJMY																				
	roční průměr od r. 2010	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Od 2016
Změna počtu obyvatel	-3	69	-9	9	-2	32	68	23	-15	-16	-25	-12	0	-1	2	-6	7	-11	19	15
Změna sdílených daňových příjmů v tis. Kč změnou počtu obyvatel	-48	498	-88	80	-18	293	575	282	-208	-231	-412	-214	0	-21	39	-134	141	-221	387	308

Zdroj: ČSÚ, MFČR, www.cityfinance.cz

Rok 2011 byl rokem, kdy Český statistický úřad prováděl sčítání lidu, domů a bytů. Ze sčítání lidu se vychází při stanovení počtu obyvatel pro rozdělování sdílených výnosů daní dle zákona č. 243/2000 Sb., o Rozpočtovém určení daní (tzv. „**RUD**“, schéma rozdělování viz **Příloha 6. Rozpočtové určení daní (tzv. RUD) po novele, účinné od 1. 1. 2021**).

Počet žáků⁴ ve školských zařízeních města (ZŠ a MŠ) je údaj, na kterém po novele RUD od roku 2013 záleží část daňových příjmů. Město vykazovalo **126** žáků. Za poslední 4 roky **ubylo 5 žáků** (-3,8 %). Příjmy na žáky dosud rostly, navýšil je růst ekonomiky a zejména novela tzv. RUD v roce 2018. Před krizí mohlo město výhledově počítat s cca 15 tis. Kč na žáka. Tato částka se snížila blíže

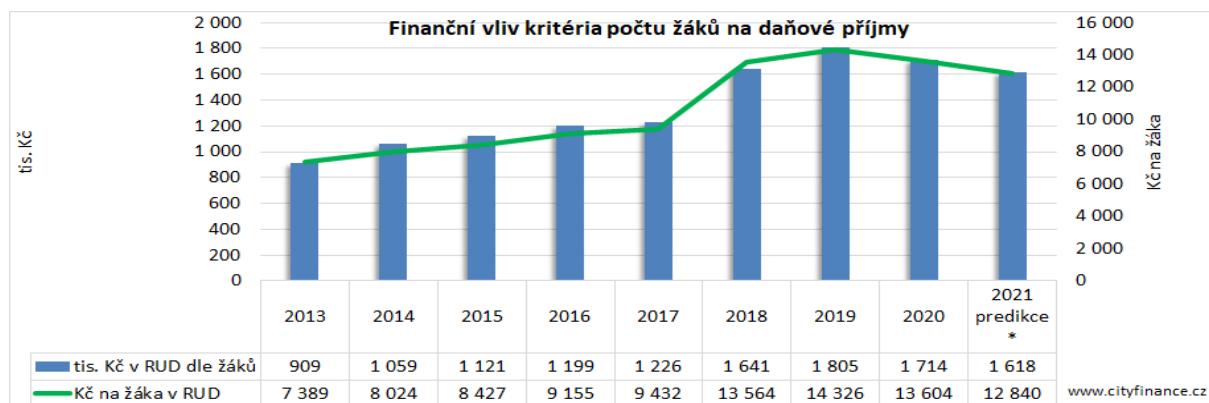
² Počet zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice, a to podle stavu k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

³ 1,5 % celostátního výnosu daně se dělí mezi obce dle počtu zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, a to k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

⁴ Počet žáků podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

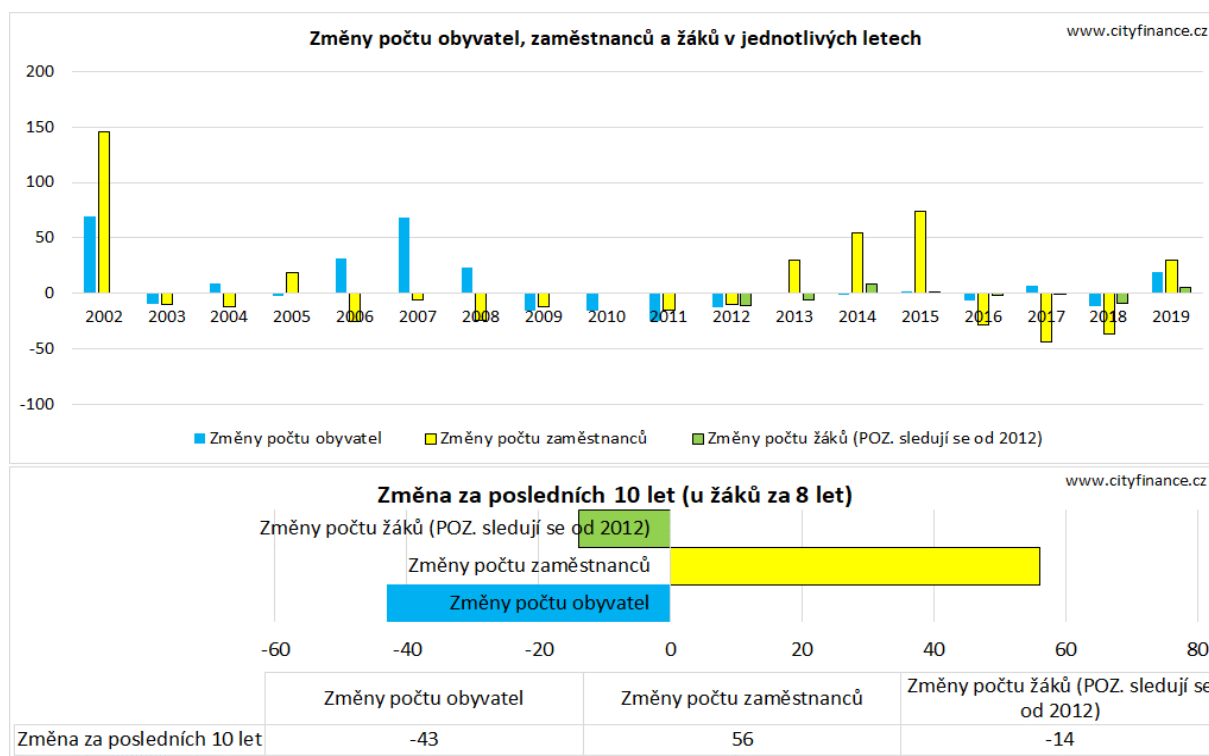
k cca 13 tis. Kč na žáka. Přesto, vzhledem k jistotě příjmů na žáky, zůstávají investice do školských zařízení po stránce provozu značně finančně podpořené. Školy, včetně školek jsou přesto závislé hlavně na dotacích státu. Černošín inkasoval z tzv. RUD dle kritéria počtu žáků v roce 2020 cca **1,7 mil. Kč**. Rolí města je především péče o svěřený majetek školských zařízení.

Graf 2. Orientační vývoj sumy dle kritéria počtu žáků v rozpočtovém určení daní pro Černošín

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz, *predikce www.cityfinance.cz

Graf 3. Změny počtu obyvatel, zaměstnanců a žáků v Černošíně

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

Černošín byl stabilním a celkem prosperujícím městem. Dlouhodobě přibyl počet zaměstnanců pracujících ve městě, mírně ubylo obyvatel i žáků, ale data roku 2019 byla v tomto směru povzbuzující. **Vysoká je finanční vazba města na příjmy ze skládky**, což se ukázalo hned u průměrných inkas daňových příjmů na obyvatele a bude to ještě rozebráno dále.

Tabulka 2. Vývoj vybraných ukazatelů příjmů a výdajů Černošína

tis. Kč

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Daňové příjmy	14 069	13 779	16 512	20 018	20 791	21 516	20 921	20 222	24 060	26 401	27 102	29 289	31 646	35 980	35 689	32 905
2. Nedaňové příjmy	6 618	3 695	4 328	3 819	3 143	4 192	3 414	3 552	4 541	6 348	5 551	5 475	5 682	7 002	6 263	6 329
3. Kapitálové příjmy	53	152	552	1 204	1 258	18 118	1 727	236	202	505	2 269	2 022	5 891	357	74	92
4. Přijaté dotace	9 237	6 514	6 763	4 391	23 354	4 567	3 065	3 208	981	1 299	1 658	2 710	2 158	2 477	2 415	5 421
Příjmy celkem	29 977	24 139	28 155	29 431	48 545	48 393	29 126	27 217	29 784	34 552	36 580	39 495	45 377	45 816	44 441	44 746
5. Běžné výdaje	12 832	12 209	12 147	18 466	16 973	24 013	19 391	16 442	19 315	20 138	20 510	31 475	29 232	32 607	34 333	28 850
6. Kapitálové výdaje	19 448	19 204	17 529	12 000	26 410	22 552	13 837	7 357	1 651	3 213	12 026	4 244	4 452	11 635	3 534	11 749
Výdaje celkem	32 280	31 412	29 676	30 466	43 384	46 565	33 228	23 799	20 966	23 350	32 536	35 719	33 684	44 242	37 867	40 599
Saldo příjmů a výdajů	-2 304	-7 273	-1 521	-1 035	5 161	1 829	-4 102	3 418	8 818	11 202	4 044	3 776	11 693	1 574	6 573	4 147

tis. Kč

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Daňové příjmy	20 921	20 222	24 060	26 401	27 102	29 289	31 646	35 980	35 689	32 905
2. Nedaňové příjmy	3 414	3 552	4 541	6 348	5 551	5 475	5 682	7 002	6 263	6 329
3. Kapitálové příjmy	1 727	236	202	505	2 269	2 022	5 891	357	74	92
4. Přijaté dotace	3 065	3 208	981	1 299	1 658	2 710	2 158	2 477	2 415	5 421
Příjmy celkem	29 126	27 217	29 784	34 552	36 580	39 495	45 377	45 816	44 441	44 746
5. Běžné výdaje	19 391	16 442	19 315	20 138	20 510	31 475	29 232	32 607	34 333	28 850
6. Kapitálové výdaje	13 837	7 357	1 651	3 213	12 026	4 244	4 452	11 635	3 534	11 749
Výdaje celkem	33 228	23 799	20 966	23 350	32 536	35 719	33 684	44 242	37 867	40 599
Saldo příjmů a výdajů	-4 102	3 418	8 818	11 202	4 044	3 776	11 693	1 574	6 573	4 147

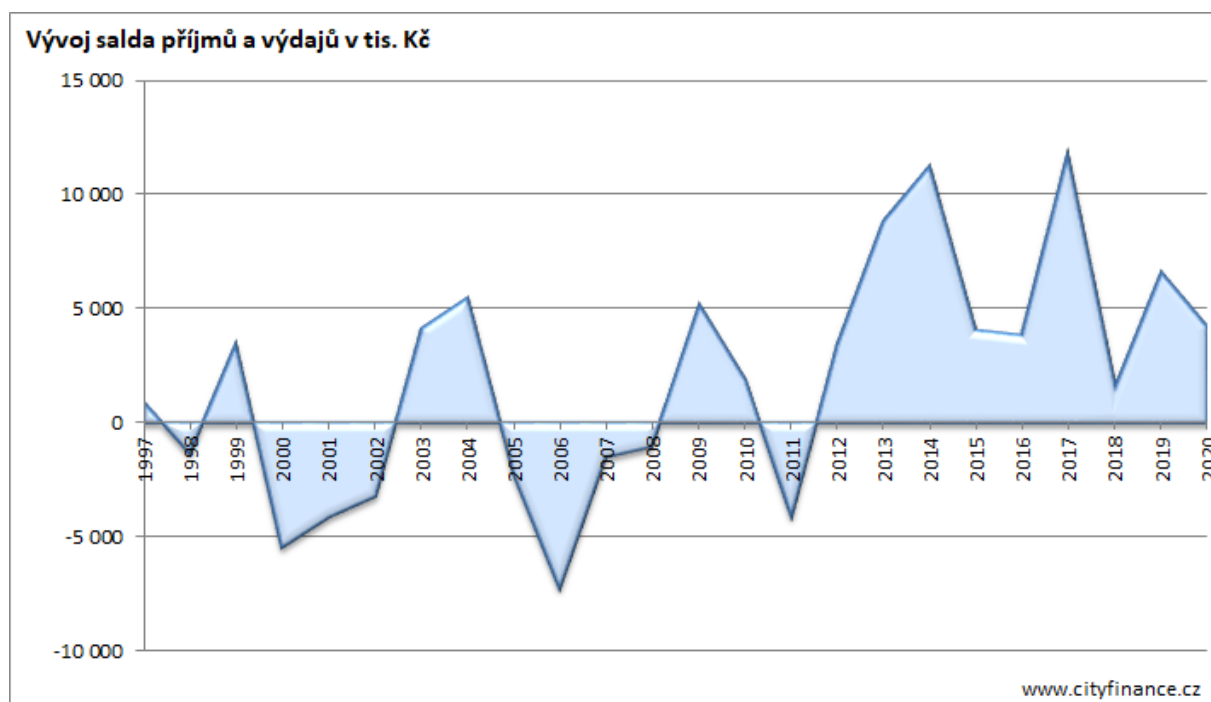
INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	
	průměr za 10 let	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	průměr za poslední 4 roky
1. Daňové příjmy	105	97	119	110	103	108	108	114	99	92	103,3
2. Nedaňové příjmy	106	104	128	140	87	99	104	123	89	101	104,4
3. Kapitálové příjmy	100	14	86	250			291	6	21	125	110,6
4. Přijaté dotace	114	105	31	132	128	163	80	115	97	224	129,1
Příjmy celkem	101	93	109	116	106	108	115	101	97	101	103,4
5. Běžné výdaje	104	85	117	104	102	153	93	112	105	84	98,4
6. Kapitálové výdaje	147	53	22	195	374	35	105	261	30	332	182,3
Výdaje celkem	101	72	88	111	139	110	94	131	86	107	104,6

Zdroj: ČSÚ, MFČR, www.cityfinance.cz

Saldo rozpočtu vyjadřuje rozdíl mezi příjmy a výdaji za daný rok. Deficity jsou přirozenou součástí rozpočtu města v situaci zvýšených výdajů například na investice a opravy a říkají, že ten daný rok město realizuje více výdajů než příjmů, což je přirozené zejména, když město investuje. Přebytky období deficitů vyrovnávají. Svou roli zde hraje také řešení cash flow (tok příjmů a výdajů v čase) mezi roky, zejména v období projektů větších investičních dotací. Město obvykle střídáním deficitů s přebytky „finančně dýchá“.

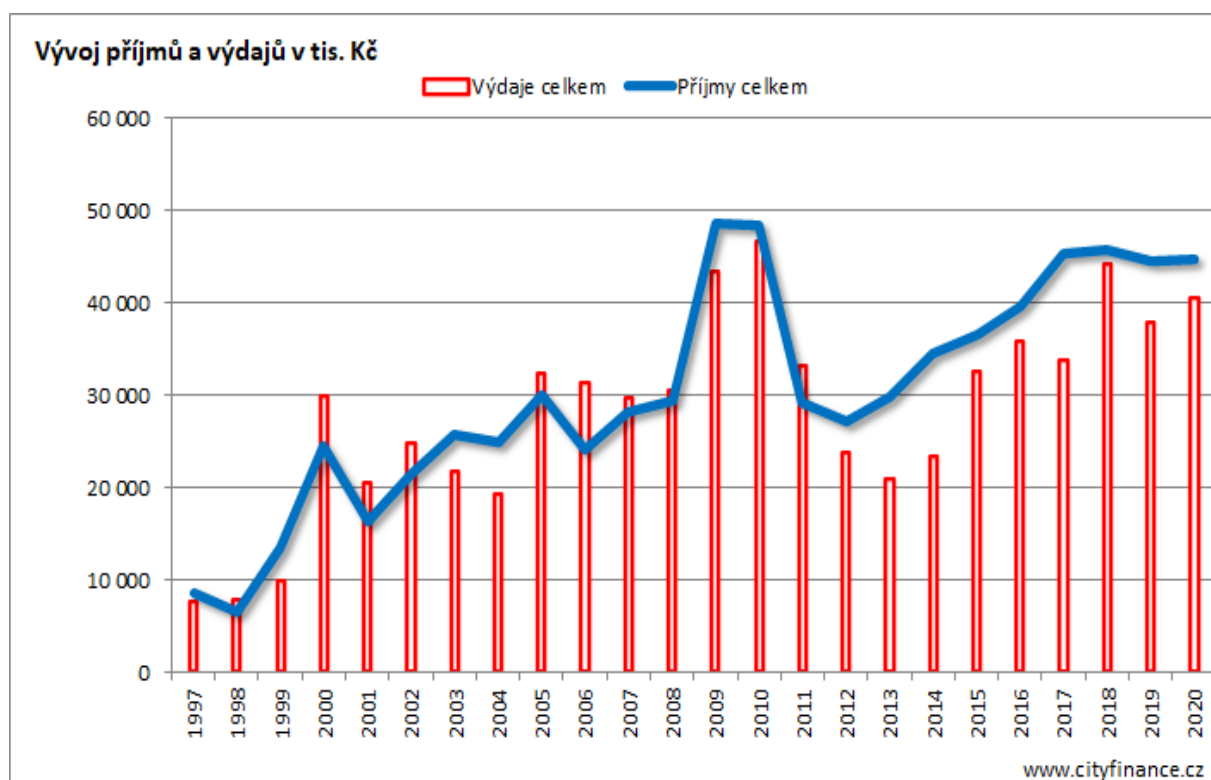
Podrobný vývoj **salda rozpočtu** Černošína znázorňuje následující **graf**. Celková bilance rozpočtu vykázala za poslední 4 roky přebytek 24 mil. Kč a za 10 let byl docílen přebytek 51 mil. Kč. Město **hospodařilo přebytkově**.

Graf 4. Vývoj salda rozpočtu Černošína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

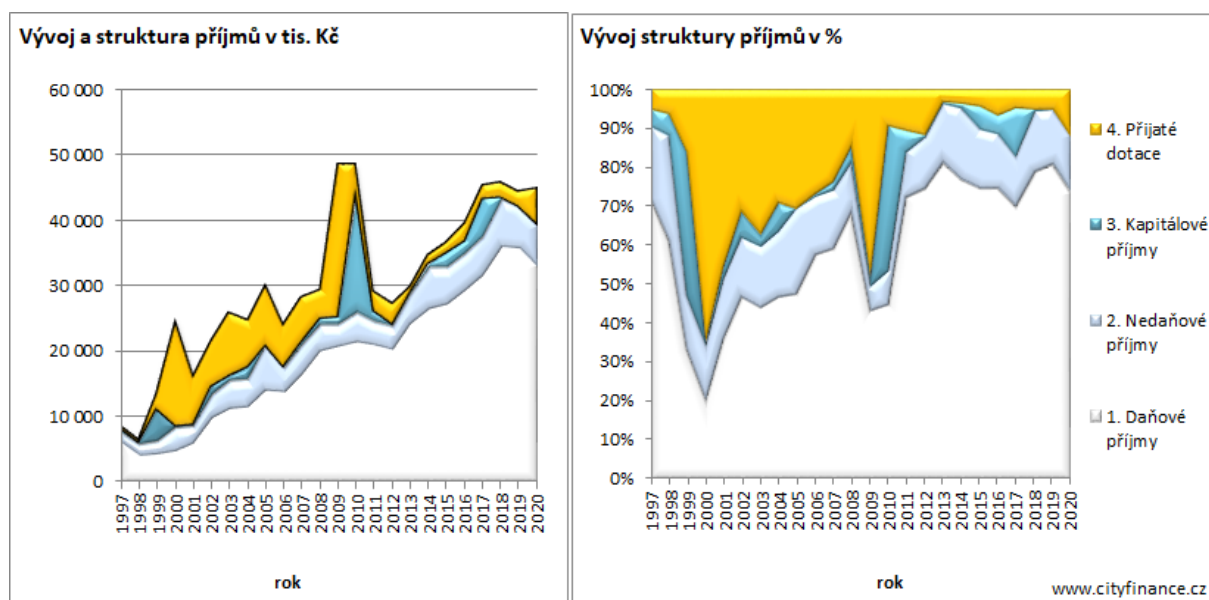
Graf 5. Vývoj příjmů a výdajů Černošína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Celkové příjmy a výdaje města měly dlouhodobě viděno rostoucí tendenci. Zdravý základ měl progresivní trend, a to hlavně díky daňovým příjmům. Zejména vliv dotací a výjimečně i kapitálových příjmů působil v hlubší minulosti kolísání příjmů. Historicky byly příjmy (**viz graf níže**) i výdaje ovlivňovány také následujícími vnějšími faktory. V roce **2001** se nejvíce změnilo RUD tzv. velkou novelou. V roce **2003** vznikly obce s přenesenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem, v roce **2005** se změnilo financování školství (dotace nově tekly mimo rozpočty samospráv). Následovaly dopady finanční krize po roce **2009** v roce **2012** došlo k přesměrování transferů sociálních dávek mimo rozpočty větších měst na úřady práce. Lepší vývoj daňových příjmů zajistila městu novela tzv. RUD v roce **2013**, kdy pozitivně působil přesun příspěvků na žáky do daňových příjmů a dále též výrazně zapracoval dobrý vývoj ekonomiky ČR posledních let. Novelu RUD v roce **2017** a **2018** byly v režii pro města a obce **posíleného RUD** sdílených daní. Rok **2020** přinesl covidovou krizi, kompenzace dotacemi a podporami a na rok 2021 proběhly větší daňové změny, včetně změny RUD, které se teprve projeví.

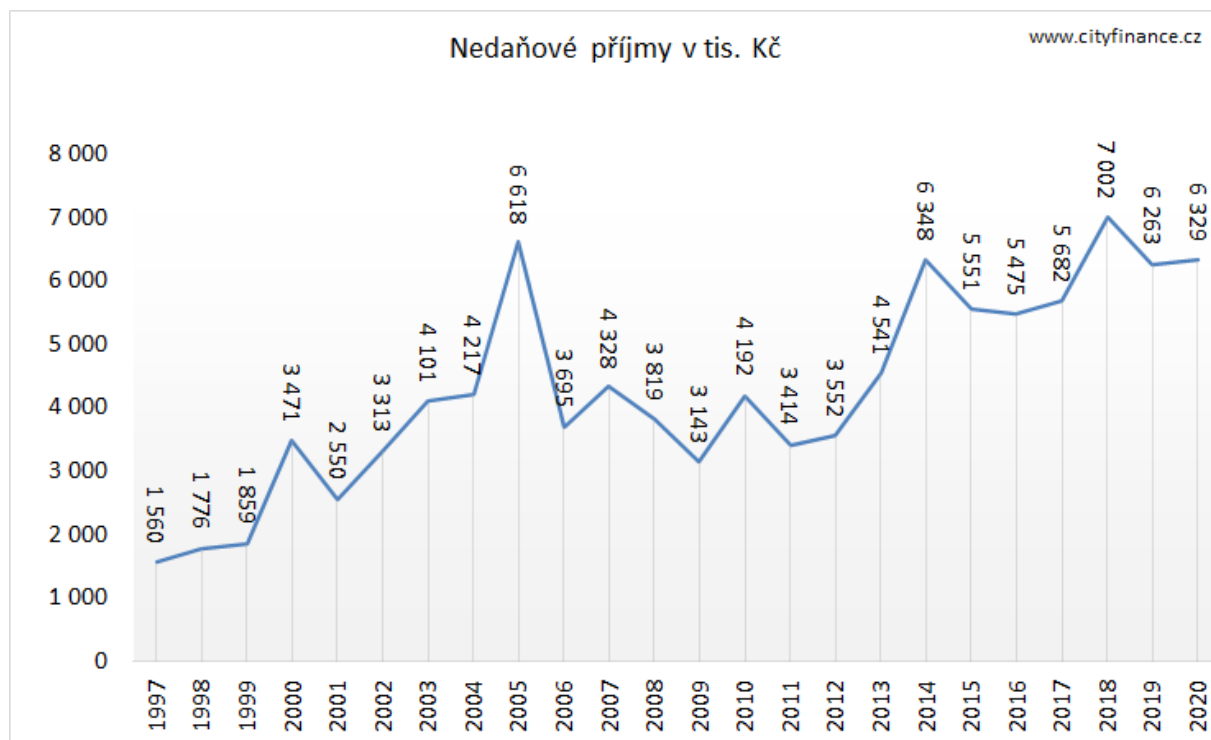
Graf 6. Vývoj struktury příjmů Černošína

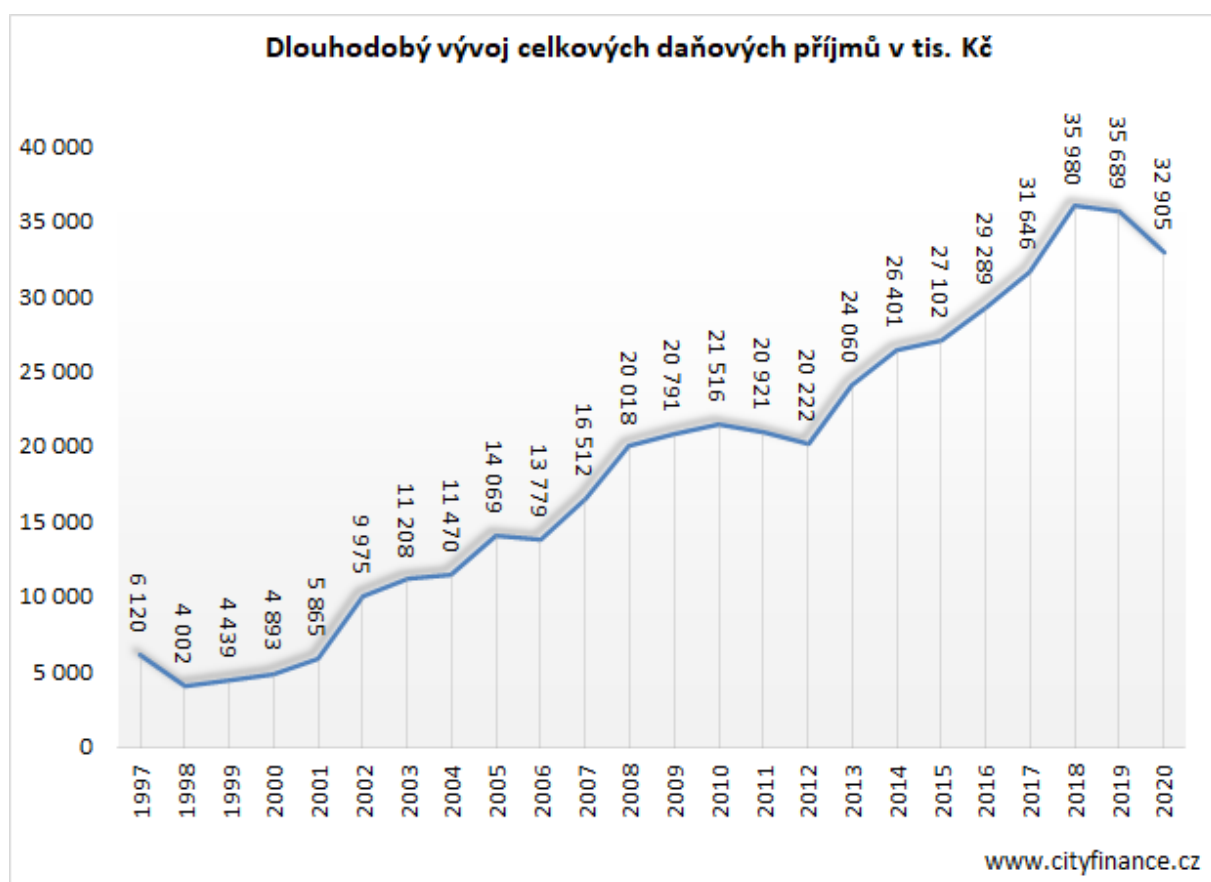
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Rozbor příjmů ukazuje **zdravý základ a velmi vysokou stabilitu**, kterou zajišťovaly především daňové příjmy podpořené nedaňovými příjmy. Kompenzace propadu daňových příjmů za rok 2020 pomohla vybalancovat mimořádná provozní dotace 1250 Kč na obyvatele. Dominantní role daňových příjmů je stěžejní pro budoucnost vlastních příjmů města (v předchozích **grafech** bíle vyznačený podíl).

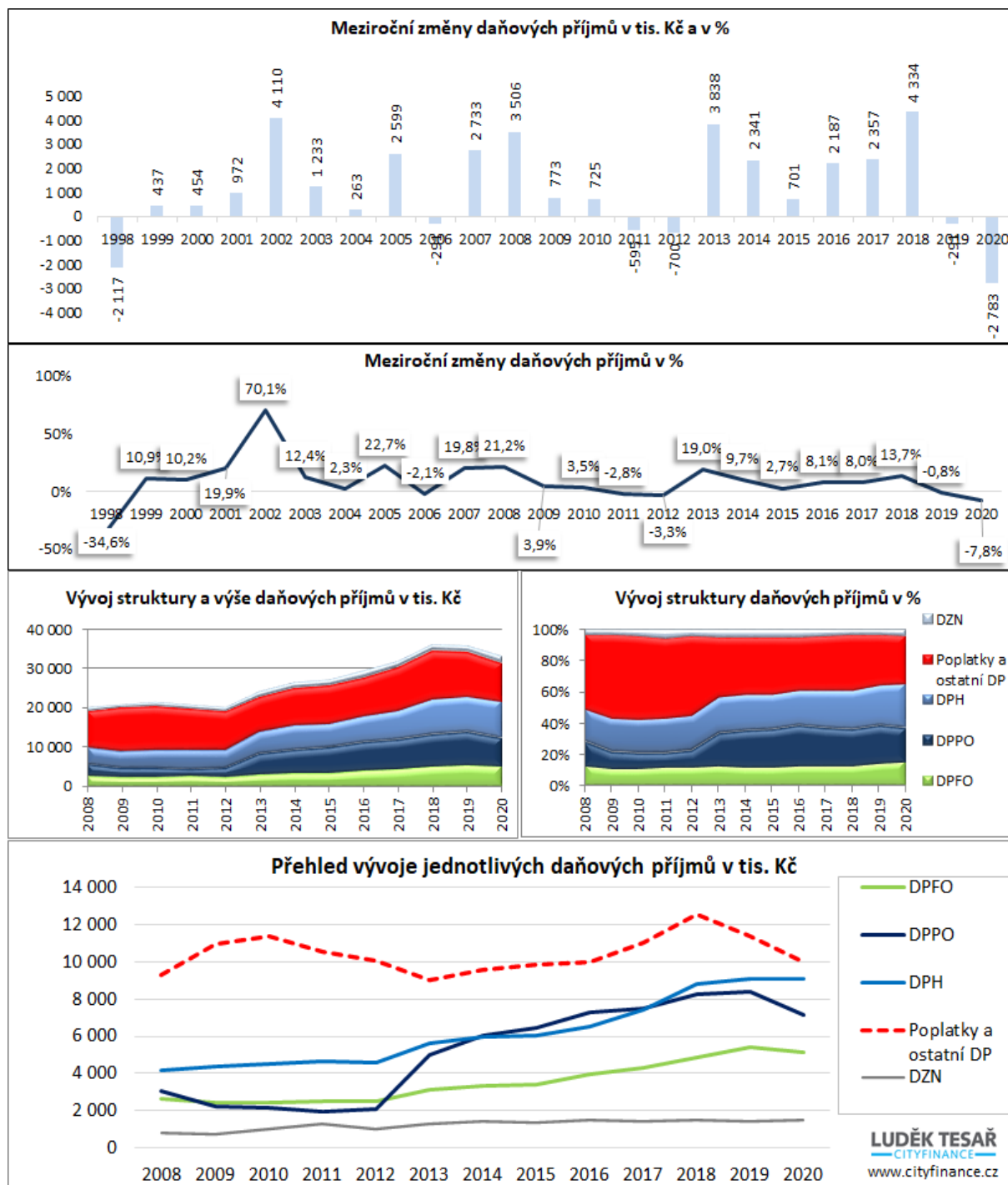
Nedaňové příjmy města představovaly v roce **2020 cca 14 %** příjmů ve výši cca **6 mil. Kč**. Jejich původcem byly dle odvětví především příjmy z lesů a bytů (pozor. Nejde tu o zisky, ale jen o průtok na straně příjmů, výdaje zatím neřešíme). Zdrojem nedaňových příjmů města byla především vlastní činnost, cca 2,5 mil. Kč a příjmy z pronájmů majetku cca 3,5 mil. Kč. Malý zbytek doplnily ostatní nedaňové příjmy. Výhodou nedaňových příjmů je, že nereagují tak citlivě na vývoj ekonomiky jako daňové příjmy.

Graf 7. Vývoj nedaňových příjmů Černošína v tis. Kč

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 8: Vývoj daňových příjmů Černošína v tis. Kč

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Graf 9: Vývoj změn a struktury daňových příjmů Černošína

Daňové příjmy tvořily v roce 2020 celkem **74 %** příjmů ve výši cca **33 mil. Kč**. Meziroční pokles daňových příjmů byl **-7,8 %**, cca **-2,8 mil. Kč**. Podstatným sdělením je, že **cca 1/3 daňových příjmů závisela na skládce**, potažmo poplatcích za uložení odpadu, **cca 10 mil. Kč**. Meziročně poklesly výnosy místních poplatků o 1,3 mil. Kč (-12 %) a dále nastal pokles u daně z příjmů právnických osob o cca -1,2 mil. Kč (cca -15 %). U DPH zapracovaly pozitivně pozdější vratky nadměrných odpočtů (změna daňového řádu), k čemuž již v roce 2021 nedojde. Podrobný dlouhodobý vývoj daňových příjmů viz **grafy a tabulka**.

Tabulka 3. Podrobný vývoj daňových příjmů Černošína

indexy	121,2	103,9	103,5	97,2	96,7	119,0	109,7	102,7	108,1	108,0	113,7	99,2	92,2	INDEXY	Změna v tis. Kč	
Bilance (tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020/ 2019	2020- 2019	%
1. Daňové příjmy:	20 018	20 791	21 516	20 921	20 222	24 060	26 401	27 102	29 289	31 646	35 980	35 689	32 905	92,2	-2 783	-7,8
1111 DPFO ZČ:	2 348	2 255	2 285	2 374	2 431	3 071	3 152	3 318	3 771	4 187	4 768	5 254	4 625	88,0	-629	-12,0
1112 DPFO OSVČ:	284	169	154	161	61	70	182	80	186	98	99	129	73	56,5	-56	-43,5
1113 DPFO zvláštní sazba:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	444		444	
1121 DPPO:	3 082	2 238	2 188	1 948	2 116	2 686	2 943	3 128	3 493	3 652	3 587	4 044	3 325	82,2	-719	-17,8
1122 DPPO za obce:	0	0	0	0	0	2 301	3 127	3 318	3 769	3 851	4 667	4 339	3 813	87,9	-527	-12,1
1211 DPH:	4 198	4 385	4 517	4 633	4 572	5 612	5 981	6 026	6 559	7 407	8 825	9 107	9 111	100,0	4	0,0
133 až 135 +1381 Místní poplatky a ostatní DP včetně hazardu:	9 228	10 811	11 297	10 503	10 000	8 963	9 563	9 831	9 976	10 986	12 499	11 324	9 963	88,0	-1 361	-12,0
1361 Správní poplatky:	74	169	87	26	44	39	25	29	35	37	36	33	33	97,4	-1	-2,6
1511 Daň z nemovitostí:	805	762	988	1 278	997	1 317	1 428	1 372	1 502	1 426	1 499	1 459	1 520	104,2	61	4,2
Sumární přehled daňových příjmů v tis. Kč	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020/ 2019	2020- 2019	%
DPFO	2 632	2 425	2 439	2 535	2 492	3 141	3 334	3 398	3 956	4 286	4 867	5 382	5 141	95,5	-241	-4,5
DPPO	3 082	2 238	2 188	1 948	2 116	4 987	6 070	6 445	7 262	7 503	8 254	8 384	7 137	85,1	-1 246	-14,9
DPH	4 198	4 385	4 517	4 633	4 572	5 612	5 981	6 026	6 559	7 407	8 825	9 107	9 111	100,0	4	0,0
Poplatky a ostatní DP	9 301	10 980	11 384	10 528	10 045	9 003	9 588	9 860	10 010	11 023	12 535	11 357	9 996	88,0	-1 362	-12,0
DZN	805	762	988	1 278	997	1 317	1 428	1 372	1 502	1 426	1 499	1 459	1 520	104,2	61	4,2

Použité zkratky: DP - daňové příjmy

DZN - daň z nemovitostí

DPH - daň z přidané hodnoty

DPFO ZČ - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

DPFO - daň z příjmů fyzických osob

DPFOP (OSVČ) - daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti

DPPO - daň z příjmů právnických osob

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

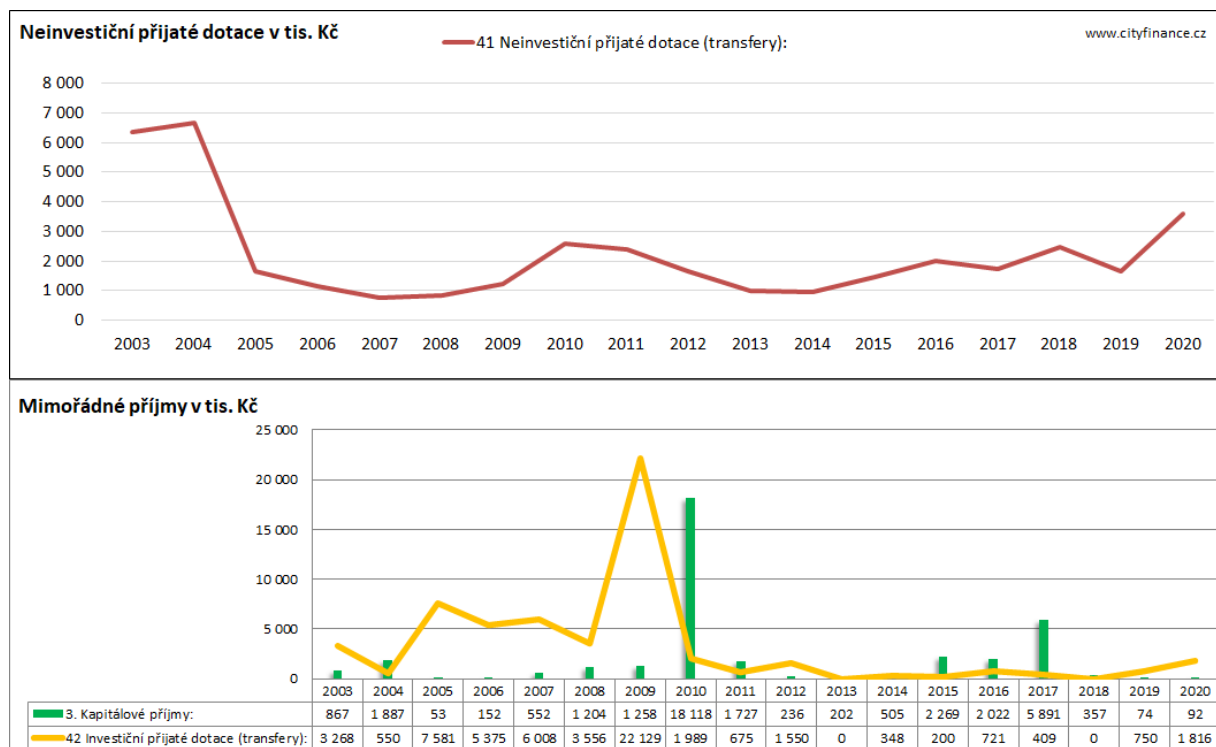
Daňové příjmy v hlubší minulosti měly zajímavý průběh. Sdílené daňové příjmy zaznamenaly úpadek v roce 2009 (finanční krize) a zažívaly horší období do roku 2012. Po novele RUD na rok 2013 nastal obrat. Novela 2017 a zejména v roce 2018 účinná novela RUD zajistily městu výborný růst daňových příjmů. Díky novelám RUD a dosud příznivému vývoji ekonomiky patřily poslední roky k nejlepším pro výnosy sdílených daňových příjmů. Zvrat nastal v roce 2020 (COVID).

Pokles daňových příjmů za rok 2020 byl u Černošína sice 2,8 mil. Kč, ale z toho 1,4 mil. Kč u výlučných daní. **Vyrovňovací dotace** 1250 Kč na obyvatele činila řádově **+1,4 mil. Kč**. Přesto, že měly původně daňové příjmy růst alespoň o cca 7 %, díky dotaci nebyl propad výnosu sdílených daňových příjmů dosud zřetelný. Doping ekonomiky podporami též držel ekonomiku uměle silnější, a proto nedošlo zdaleka k tak hlubokým ztrátám výnosů sdílených daní, ke kterým by bývalo došlo bez podpor realizovaných na úkor státního rozpočtu zadlužováním státu. Je třeba vidět ekonomiku ČR za rok 2020 do současnosti jako uměle dopovanou na dluh, což ekonomické výsledky zkreslilo a projevy teprve nastanou po ukončení podpor možná až v příštím roce (2022), pokud se situace stabilizuje.

Od 1. 1. 2021 dochází také k podstatným změnám v daňové oblasti, včetně změn RUD a pokračujícím projevům dosavadních opatření nejen v ekonomice.

Přijaté dotace zaujímaly v roce 2020 cca **14 %** příjmů města s částkou cca **5,4 mil. Kč**. Cca 3,6 mil. Kč byly neinvestiční dotace, včetně vyrovnávací dotace covid a cca 0,4 mil. Kč na přenesený výkon státní správy. Zbytek doplnily investiční dotace.

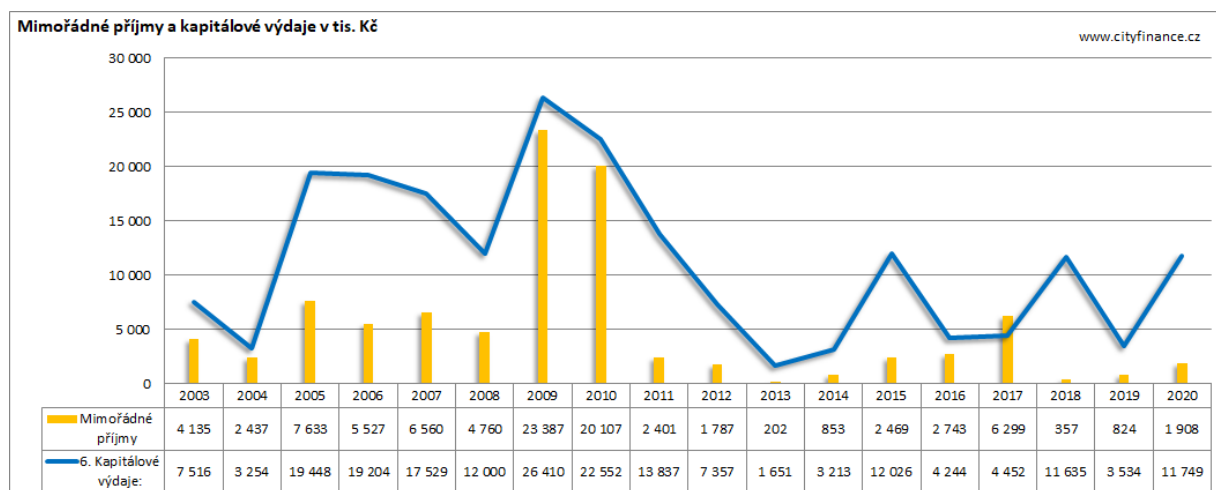
Graf 10: Vývoj mimořádných příjmů Černošína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Mimořádné příjmy (míněno kapitálové příjmy a investiční dotace) za poslední **4 roky** dosáhly cca **9,4 mil. Kč**, z toho investiční přijaté dotace zaujímaly cca 3 mil. Kč a zbytek doplnily kapitálové příjmy. Město za stejné období investovalo cca 31,4 mil. Kč. Za uvedené poslední 4 roky **mimořádné příjmy kryly cca 30 % investic** ([viz další grafy](#)).

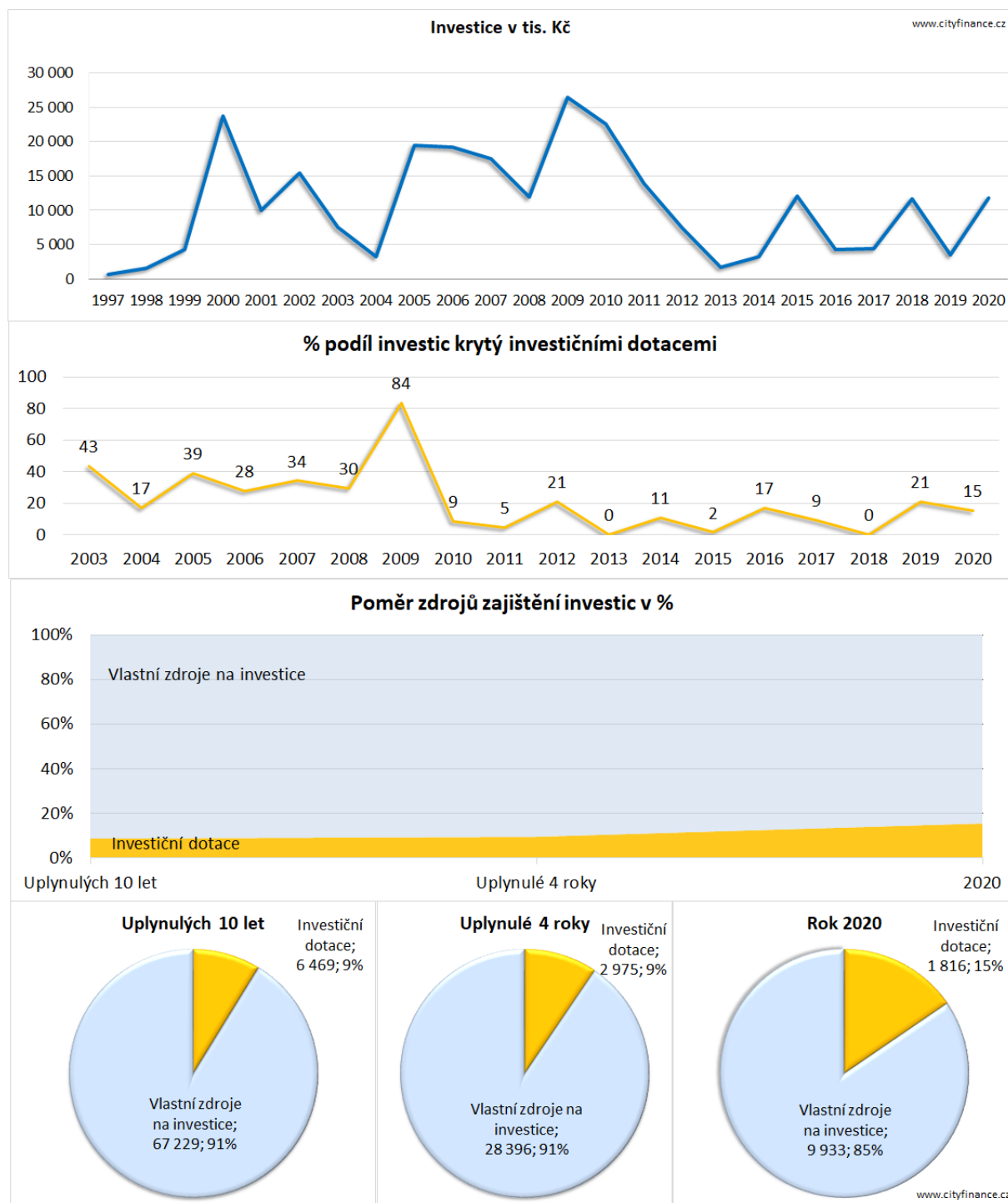
Graf 11. Mimořádné příjmy a investice Černošína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

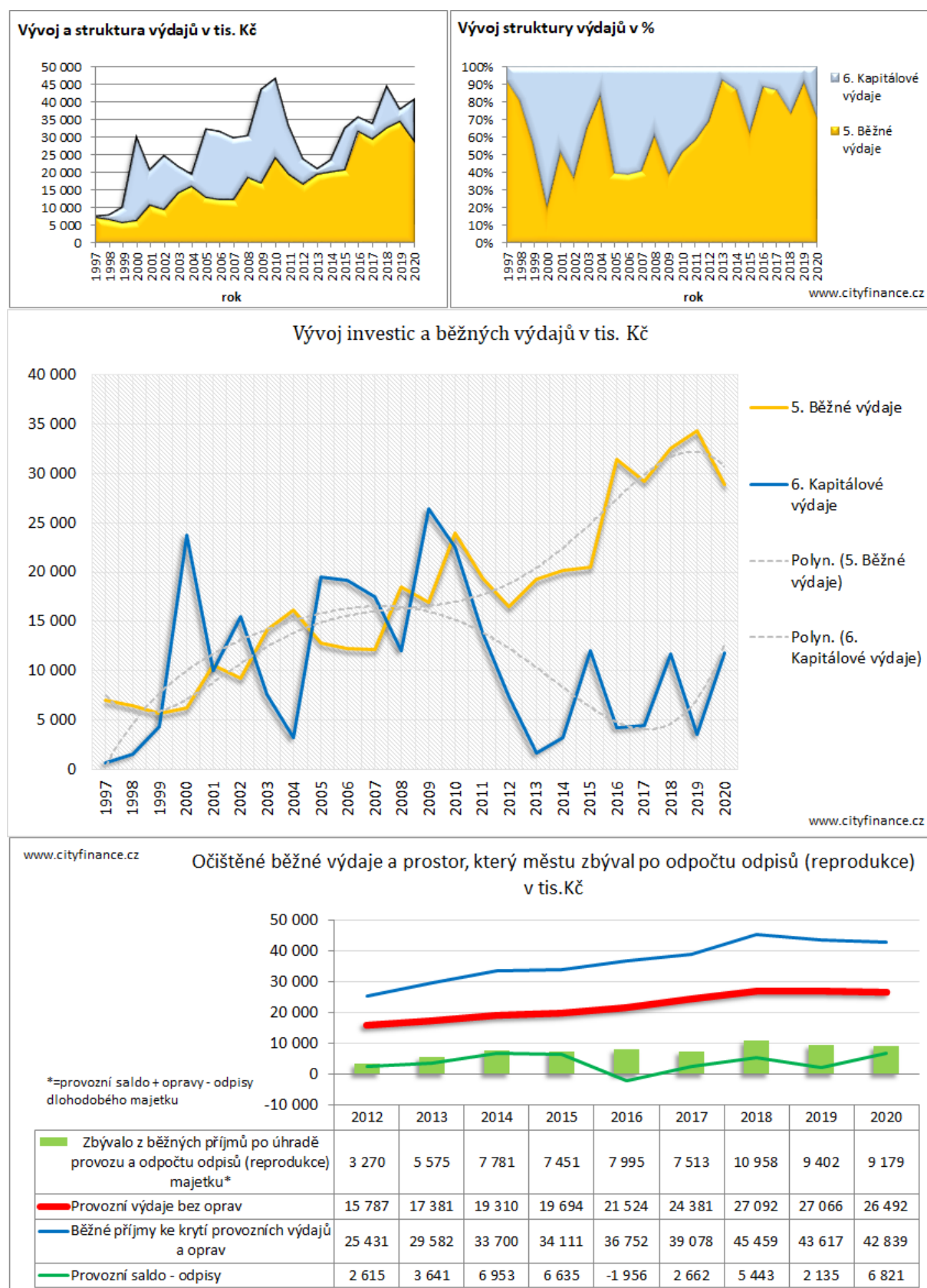
Struktura výdajů a finanční krytí investic města ukázala velmi vysokou **nezávislost města na dotacích, ale také poměrně nízké investice**. Za poslední 4 roky dotace kryly pouze 0,9 Kč z deseti investovaných. Dotace nebyly významným zdrojem rozvoje města. Město nevyužívalo k investicím svůj potenciál ročních provozních přebytků a **mohlo si dovolit docílit v realizaci vyšší investice**.

Graf 12. Vývoj investic a jejich krytí z dotací a vlastních zdrojů Černošína

Zdroj: MF ČR, propočty www.cityfinance.cz

Graf 13. Vývoj struktury výdajů Černošína a finanční schopnost udržovat dosavadní majetek

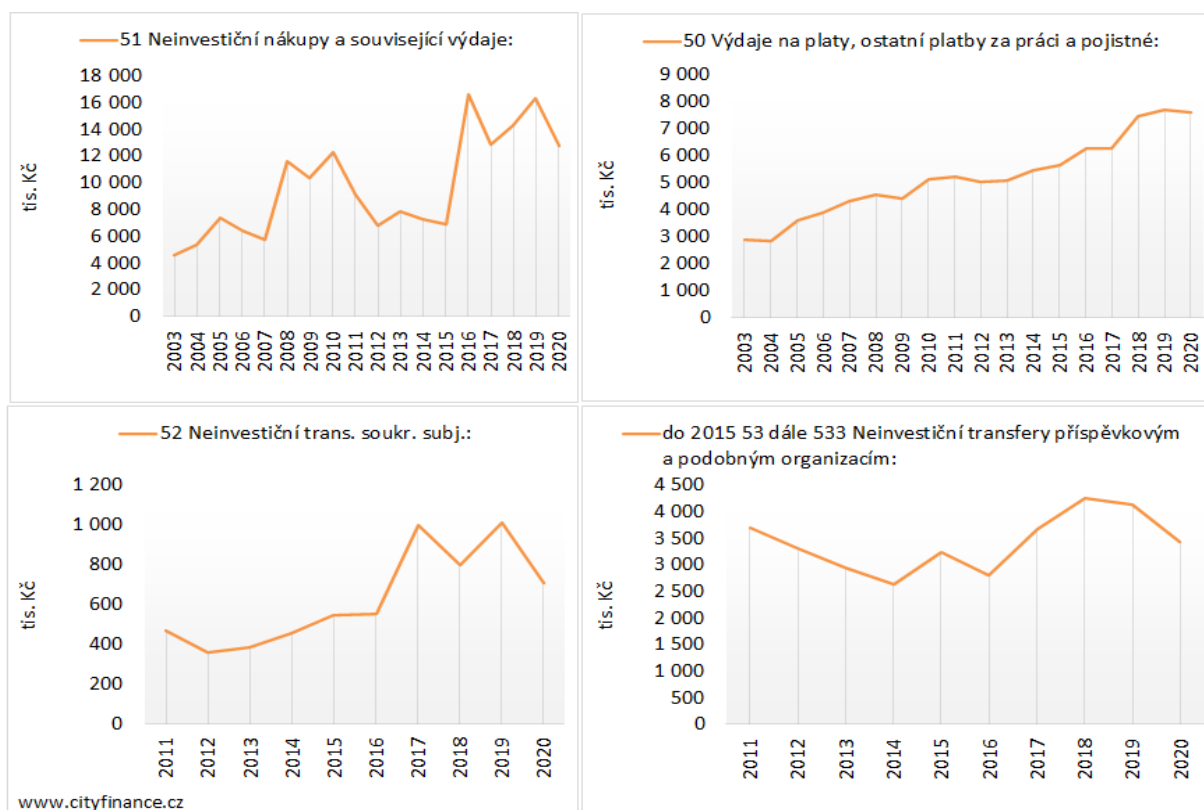

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Schopnost finančního zajištění reprodukce majetku (údržba a modernizace) měst se hůř hodnotí. Majetek spravovaný městem může být totiž rozptýlen do správy organizací a společností. My můžeme proto jen zevrubně posoudit míru schopnosti údržby majetku, který je evidován přímo v účetnictví města. Vlastní prostor k investicím a opravám z běžných příjmů, který městu zbýval po zohlednění potřeb nutné reprodukce majetku města (účetně) vyjadřuje na **předchozí straně dle zelený sloupcový graf**. Za rok 2020 Černošínu zbývalo z běžných příjmů po započítání reprodukce majetku cca 9 mil. Kč a trend byl dobrý. Nezapomínejme ale na vylepšení o 10 mil. Kč z příjmů ze skládky. **Černošín měl finanční kondici na pohodlnou údržbu a budování nového majetku, ale jen při započítání příjmů ze skládky, které nebudou trvat věčně.**

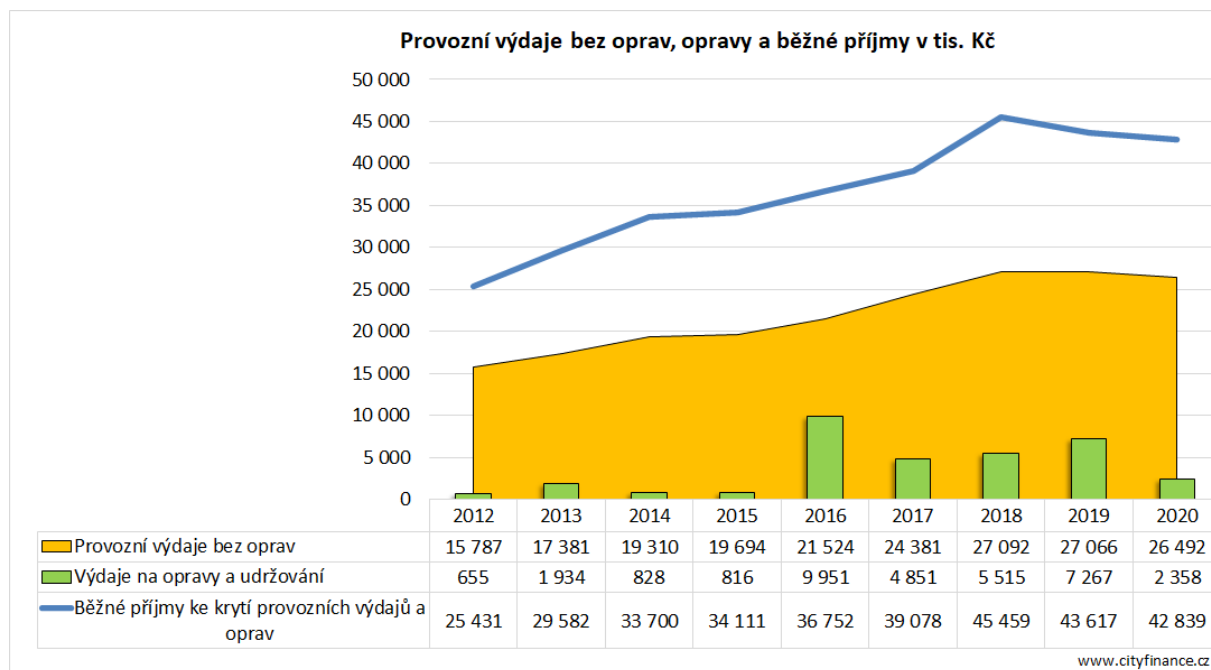
Podrobnější rozbor výdajů. Vždy je podstatné, jak se akce k majetku dotknou provozních výdajů a jak zvýší reálné požadavky na obnovu majetku (odpisy), jinak řečeno, jak objemově a provozně náročný majetek město má, co vybuduje (pořídí) a jak efektivně řídí provozní výdaje a využívá svůj majetek.

Graf 14. Vývoj vybraných běžných výdajů Černošína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

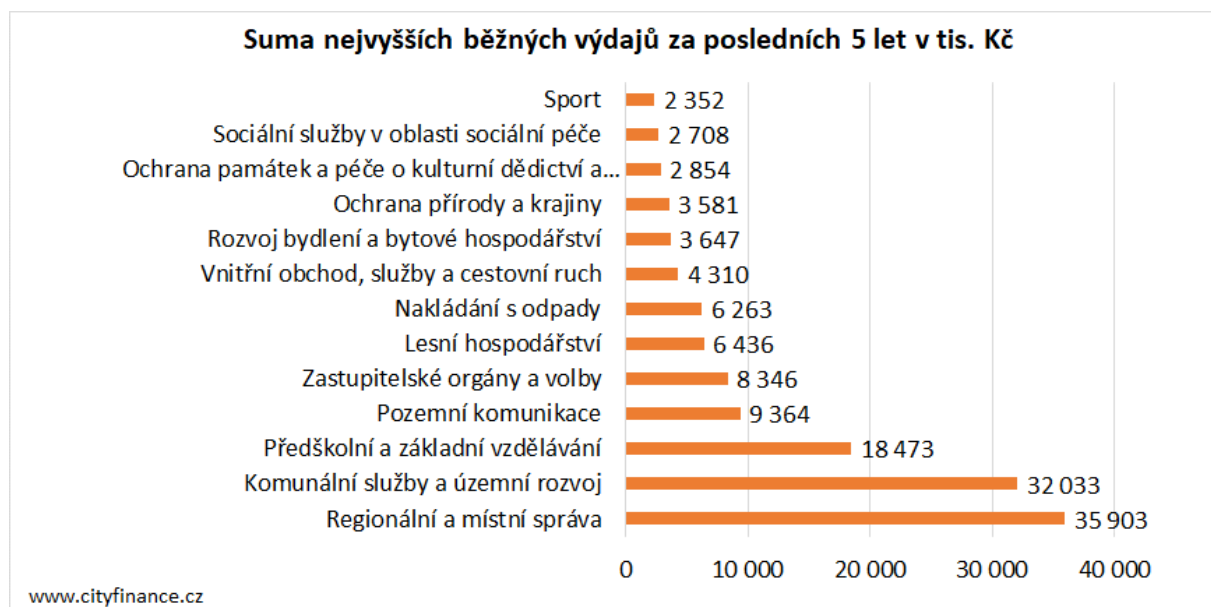
Město řídí svou finanční kondici především skrze regulaci běžných výdajů bez oprav (povozní výdaje). **Černošín předvedl v roce 2020 pěknou práci, když reagoval na snížení běžných příjmů i snížením běžných výdajů.** Běžné příjmy sloužící k pokrytí běžných výdajů a vlivem začínající krize poklesly, ale provozní výdaje bez oprav také (viz **modrý čárový graf ku oranžovému plošnému grafu na další straně**). Řízení financí po stránce provozu bylo ve složitém roce 2020 příkladné.

Graf 15. Provozní výdaje, opravy vs. běžné příjmy Černošína

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

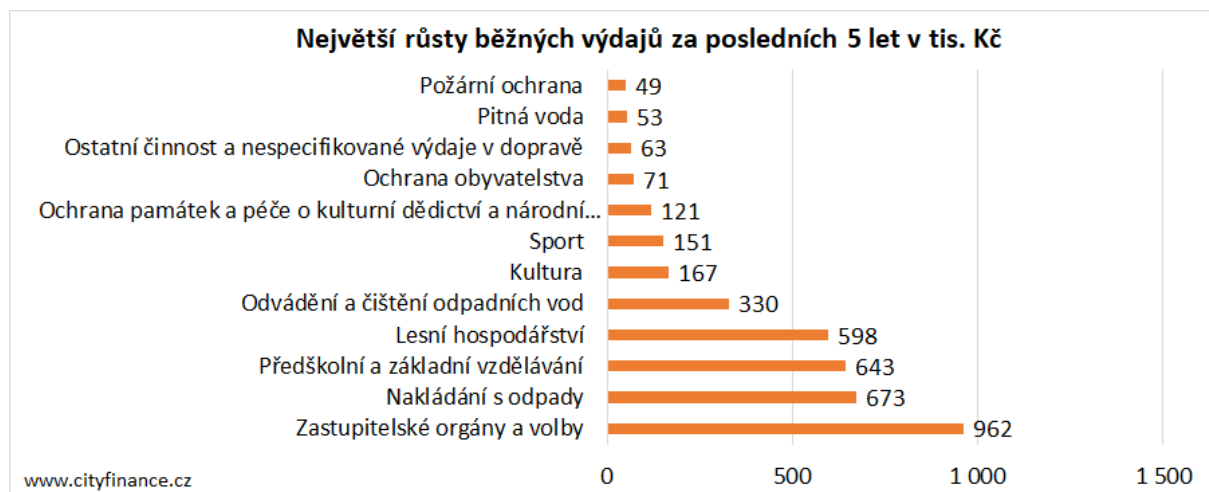
Podrobný přehled vývoje dílčích výdajů Černošína je uveden v Příloze 5.

Běžné výdaje (provoz včetně oprav) – **nejvyšší objemy** za posledních 5 let ukazuje **následující graf** (zkreslení mohou působit opravy a výdaje kryté dotacemi).

Graf 16. Suma nejvyšších běžných výdajů Černošína za 5 let

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Běžné výdaje (provoz včetně oprav) – absolutní **nejvyšší nárůsty** za posledních 5 let ukazuje **následující graf** (zkreslení mohou působit opravy a výdaje kryté dotacemi).

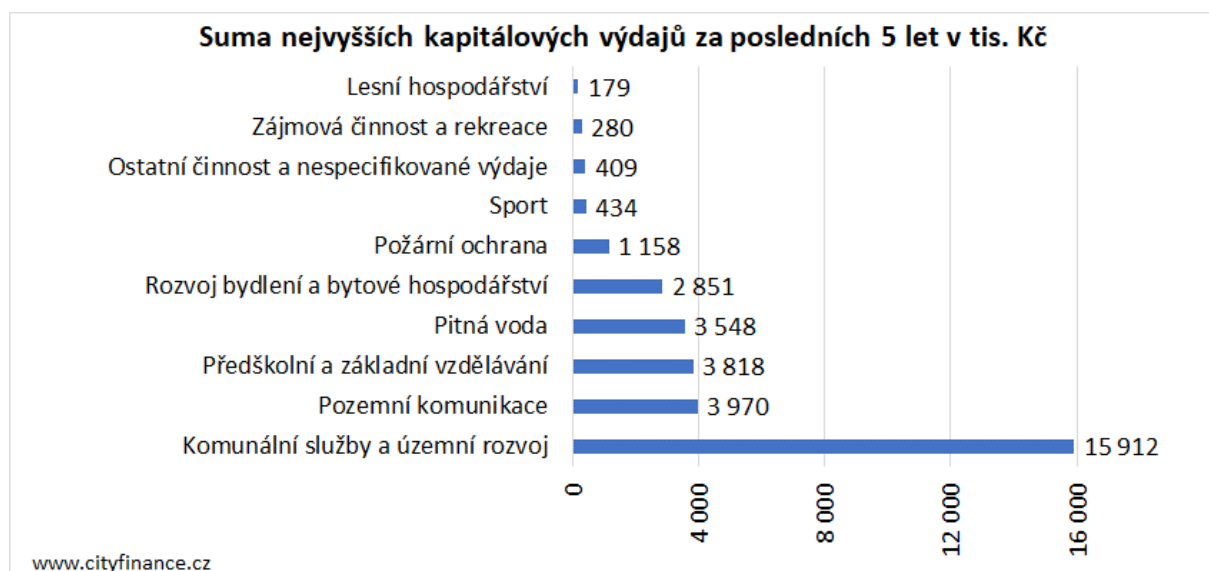
Graf 17. Nejvyšší růst běžných výdajů Černošína za uplynulých 5 let

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Snížení provozních výdajů Černošína za posledních 5 let – z výkazů nebylo detekováno významné snížení provozních výdajů u žádného odvětví.

Nejvyšší investice (kapitálové výdaje) města za posledních 5 let (do 11 měsíce 2020) ukazuje **následující graf**. „Medailové pozice“ obsadily investice do odvětví:

1. **Komunální služby** a územní rozvoj cca 16 mil. Kč (jde o **budovy a stavby**)
2. Pozemní **komunikace** cca 4 mil. Kč.
3. **Vzdělávání** cca 3,8 mil. Kč.

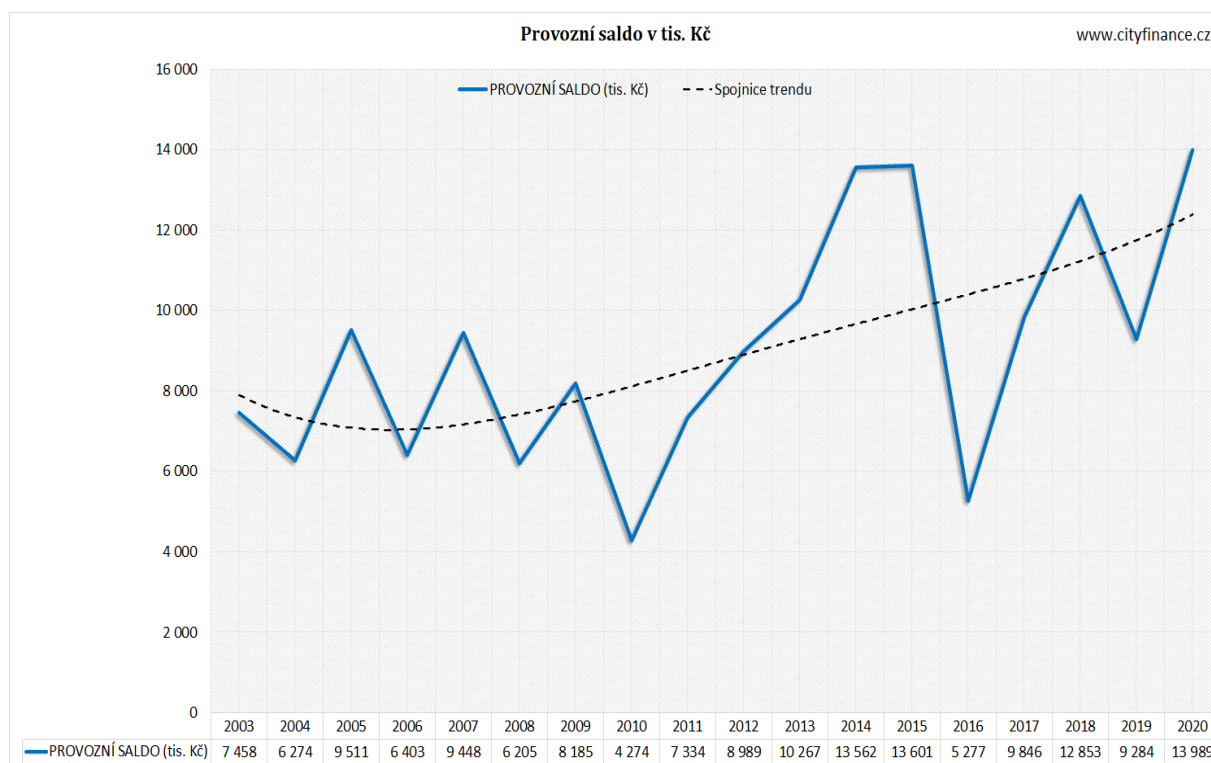
Graf 18. Suma kapitálových výdajů Černošína za uplynulých 5 let

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Provozní saldo. Jeden z klíčových údajů pro sledování finančního zdraví města je za normálních okolností **ukazatel provozního salda hospodaření**, který znamená rozdíl mezi běžnými příjmy (včetně neinvestičních dotací) a běžnými výdaji. Za běžné příjmy označujeme všechny příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodeje majetku) a investičních dotací. Běžné výdaje jsou výdaje na běžný provoz a údržbu, včetně obnovy majetku (neinvestiční opravy). Jsou to tedy všechny výdaje vyjma investic. Provozní saldo hospodaření znamená fakticky vlastní finance, které ročně zbývají na „volnou útratu“, tedy na investice, ale také na budoucí reprodukci majetku, na splátky dluhů či na úspory, a tedy tvorbu rezerv. Proto banky při žádostech o úvěr stav a vývoj ukazatele provozního salda velmi bedlivě posuzují a sledují ho také v průběhu čerpání a splácení úvěru. Ovšem banky zajímá hlavně to, zda bude mít samospráva na splátky, ale už se nezajímají tolik o stav majetku, pokud jím samospráva neručí za úvěr. Provozní saldo vyjadřuje jakousi „roční finanční sílu“ samosprávy, a tedy ročně potenciál pro investice, ale také pro obnovu majetku samosprávy, splácení dluhů na tvorbu finančních rezerv apod. Ale je snižováno opravami, ty provozní saldo zkreslují.

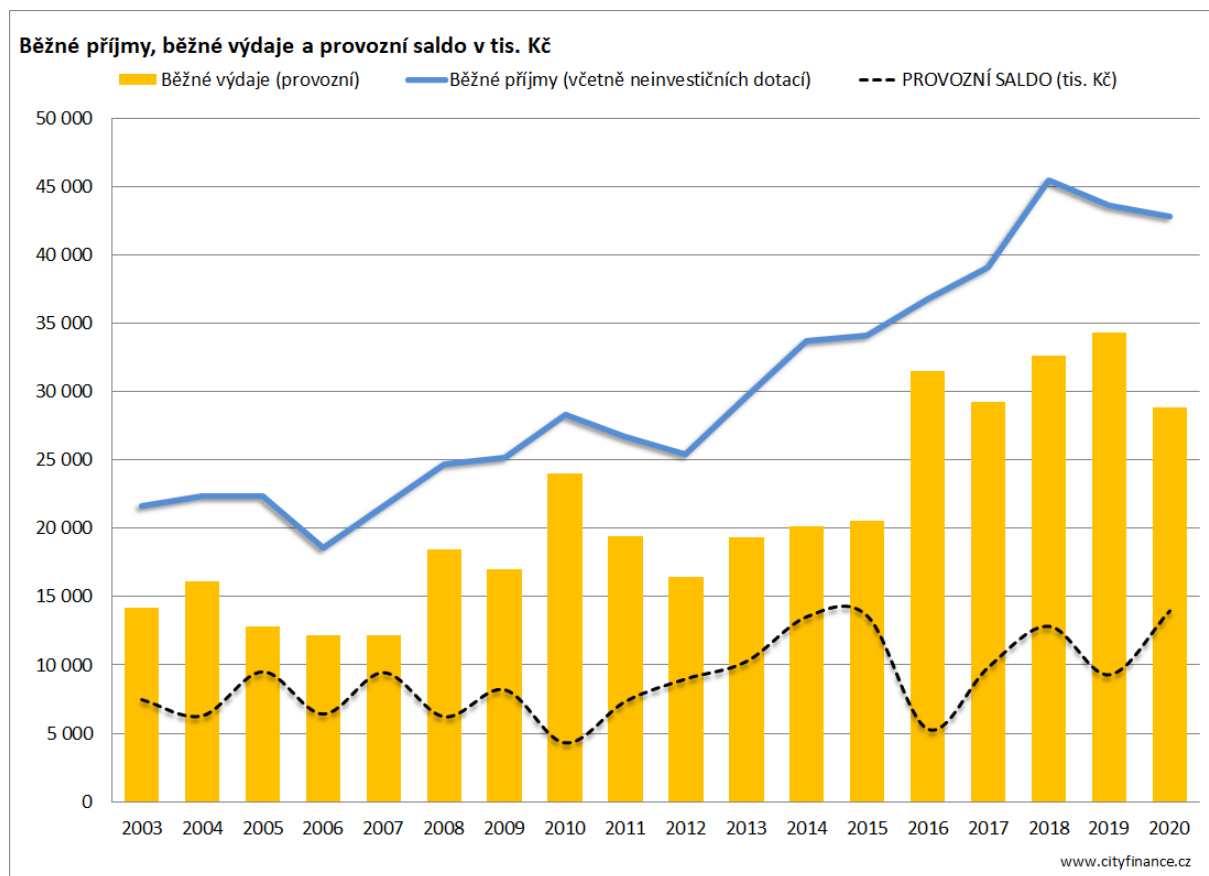
Provozní saldo Černošína bylo sice nadprůměrné a dosílilo v roce 2020 skoro **14 mil. Kč** (33 % běžných příjmů) **viz grafy dále**, ale nezapomínejme, že cca 10 mil. Kč pocházelo ze skládky. **Bez příjmů ze skládky by mělo město o moc těžší život.** Město **naštěstí velkou část výdajů za uplynulých 5 let nasměrovalo do oprav.** Opravy zvyšovaly provozní výdaje a snižovaly (zkreslovaly) tak zároveň provozní saldo, což později očistíme. **Provozní saldo posuzují především banky při žádostech o úvěry.**

Graf 19. Vývoj provozního salda Černošína

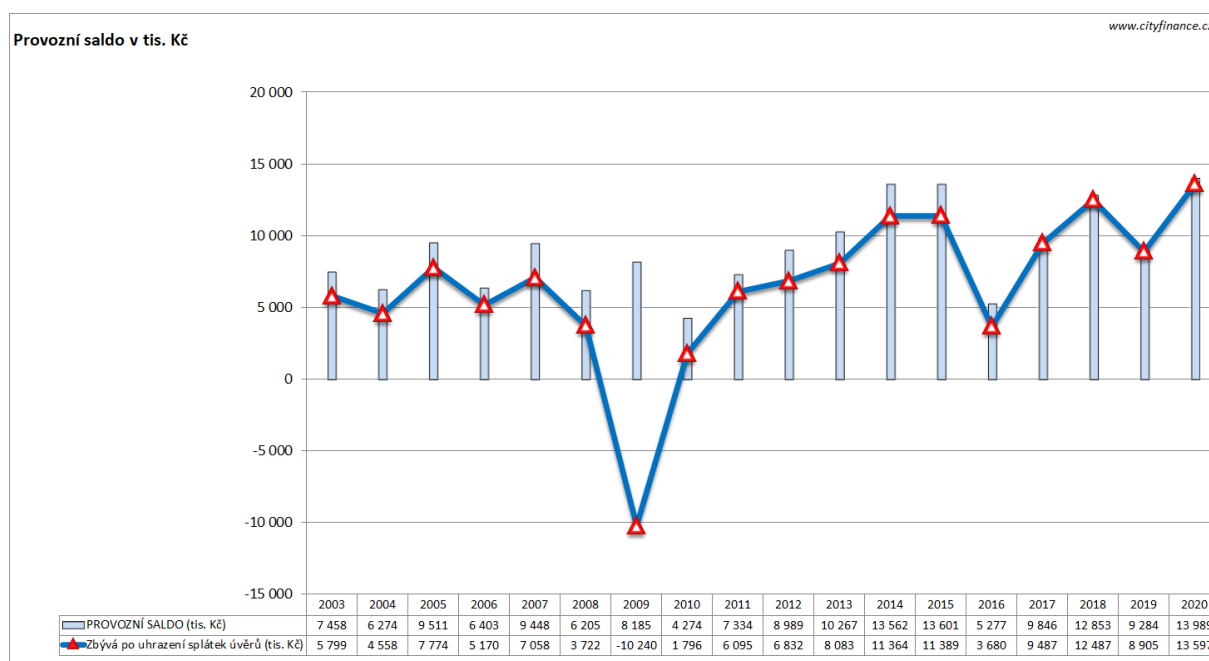
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 20. Vývoj provozního hospodaření Černošína

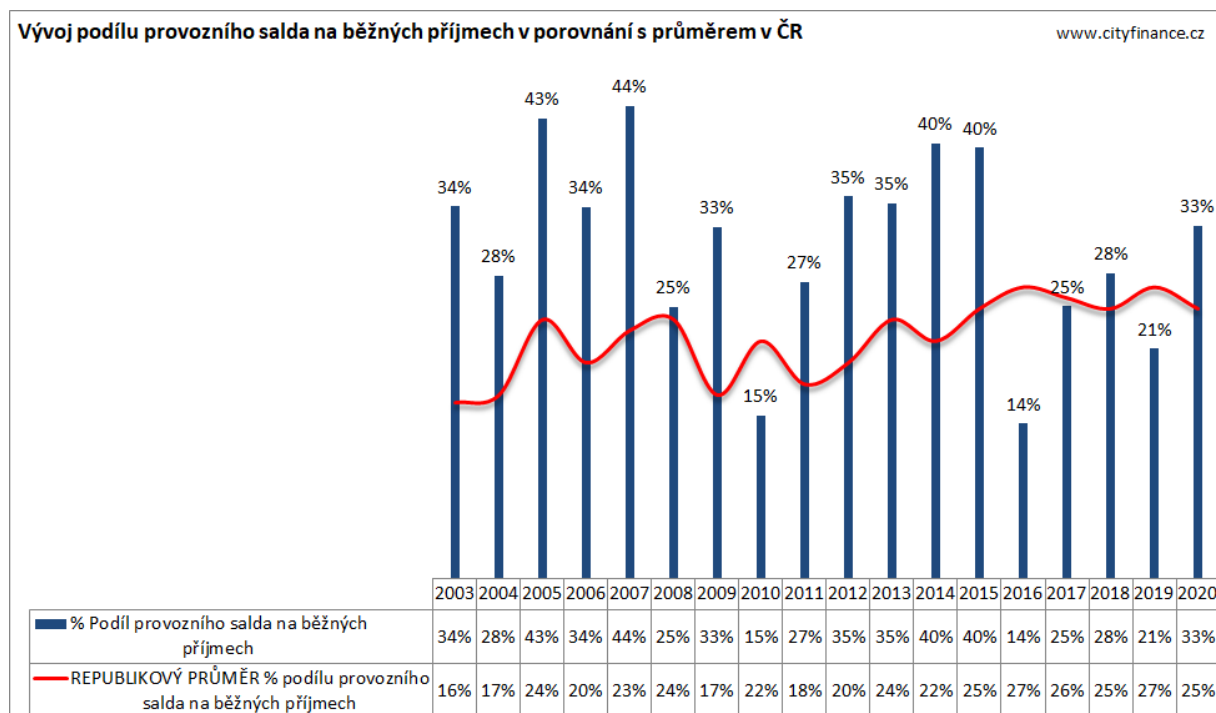

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 21. Vývoj zátěže provozního salda splátkami závazků Černošína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 22. Porovnání vývoje provozního salda Černošína s průměrem v ČR

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Tabulka 4. Vývoj provozního salda Černošína

Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1+2+4 Běžné příjmy (včetně neinvestičních 1 dotací)	28 286	26 725	25 431	29 582	33 700	34 111	36 752	39 078	45 459	43 617	42 839
5 Běžné výdaje (provozní)	24 013	19 391	16 442	19 315	20 138	20 510	31 475	29 232	32 607	34 333	28 850
8124 Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	2 478	1 239	2 157	2 184	2 198	2 212	1 597	359	366	378	392
PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	4 274	7 334	8 989	10 267	13 562	13 601	5 277	9 846	12 853	9 284	13 989
Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	1 796	6 095	6 832	8 083	11 364	11 389	3 680	9 487	12 487	8 905	13 597
% Podíl provozního salda na běžných příjmech	15%	27%	35%	35%	40%	40%	14%	25%	28%	21%	33%
REPUBLIKOVÝ PRŮMĚR % podílu provozního salda na běžných příjmech	22%	18%	20%	24%	22%	25%	27%	26%	25%	27%	25%
Stav na bankovních účtech (tis. Kč)	5 516	4 046	5 309	11 944	21 081	22 960	25 209	36 557	37 975	44 170	47 984
Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	7 961	11 611	10 878	13 392	23 308	32 470	26 640	34 696	49 044	46 880	57 767
Změna běžných příjmů (tis. Kč)	3 128	-1 561	-1 294	4 151	4 118	411	2 641	2 325	6 382	-1 842	-778
Změna běžných výdajů (tis. Kč)	7 039	-4 621	-2 949	2 873	823	372	10 965	-2 243	3 375	1 727	-5 484

tis. Kč

Suma od 2016

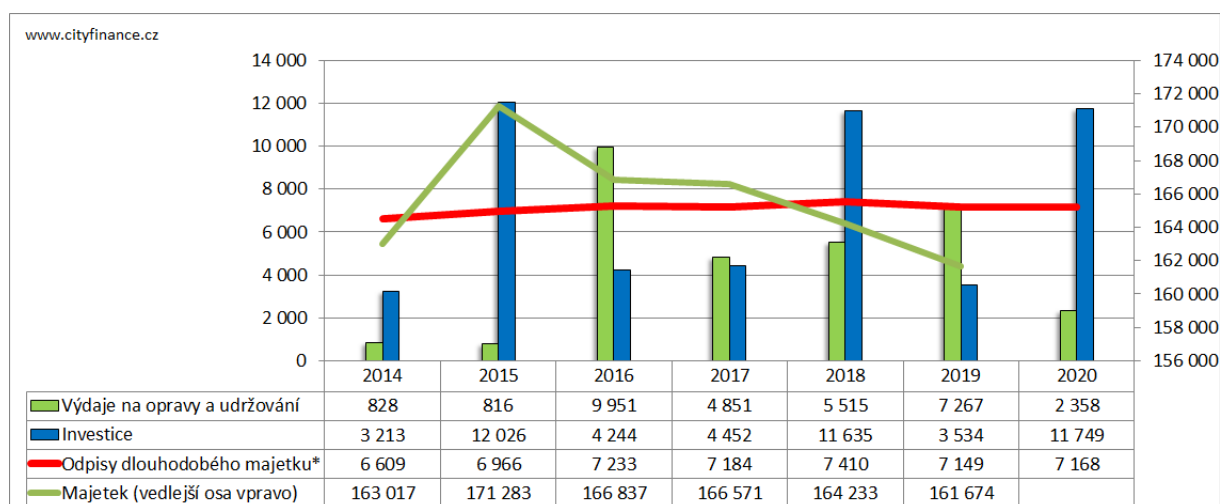
Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Majetek města a krytí požadavků reprodukce. Majetek v účetnictví města, resp. jen stavby představovaly z rozvahy cca **162 mil. Kč** a dlouhodobě viděno **klesal**. Samotné město **potřebuje na reprodukci** dlouhodobého majetku typu staveb aktuálně ročně dle odpisů přibližně alespoň cca **7,4 mil. Kč⁵**. Skutečná potřeba bude s jistotou vyšší než účetnictví v případě veřejné správy bohužel neodráží skutečnou hodnotu, a hlavně stav majetku. Odpisy mohou být také sníženy tak, že jsou časově více rozloženy a vybraný majetek svěřen do organizací nebo společností. Obnova majetku města je vždy vícezdrojová a realizuje se především třemi způsoby:

1. způsobem běžných výdajů (účet 511 – opravy a udržování);
2. investicemi;
3. příspěvky na obnovu majetku organizací, případně společností města (investičními i neinvestičními).

Do obnovy majetku města směřovaly opravy a investice (vyplývá z **dalšího grafu**). Červená čára představuje odpisy, tedy minimální potřebnou částku na obnovu majetku z účetnictví, zeleně jsou opravy a udržování (bez oprav realizovaných příspěvkovými organizacemi, případně obchodními společnostmi) a modré sloupce jsou investice. **Za poslední 4 roky město vynaložilo do majetku samo přímo cca 51 mil. Kč** (cca 31 mil. Kč investicemi a zbytek opravami). Na reprodukci majetku by dostačovalo za tu dobu z účetnictví dle odpisů cca 29 mil. Kč. Přístup města, k **zajištění financí na reprodukci a budování majetku byl výborný**.

Graf 23. Financování obnovy a budování majetku Černošína v tis. Kč

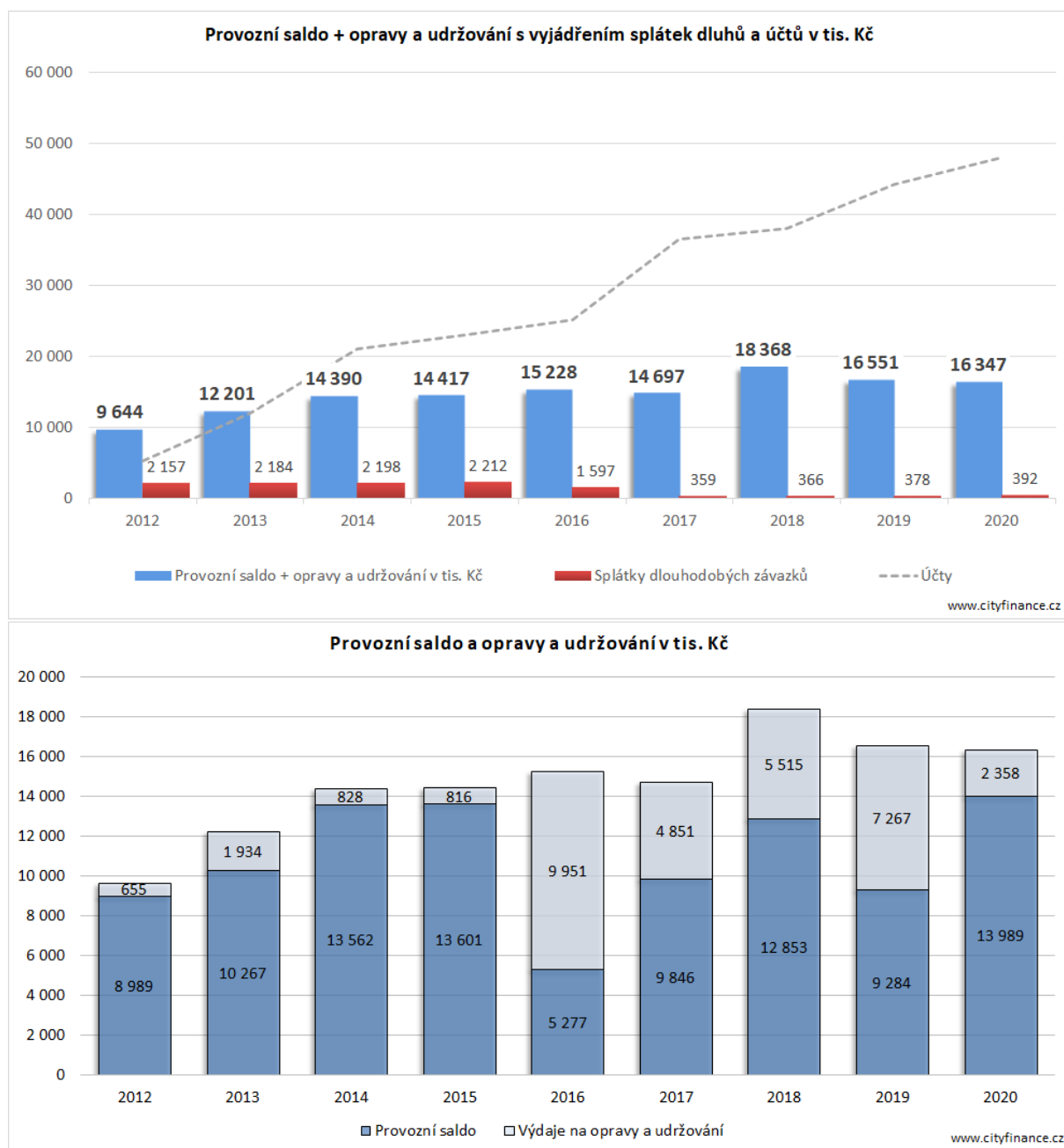

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz, POz. rok 2020 jen předběžný výsledek

⁵ Odpisy – obce od roku 2012 povinně odpisují a odpisy mají sloužit k financování oprav a obnovy dosavadního majetku. Tento údaj je zjištěn z účetního výkazu zisku a ztrát (tzv. výsledovka, účet 551).

Finanční kondice města je **nejdůležitější údaj** celé analýzy. Nyní zohledníme opravy, které konečně přičteme k provoznímu saldu (rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů), dostaneme celkovou výši roční finanční kondici města, **viz grafy dále** (modré sloupce s vyjádřením splátek dluhů). Finanční kondice města měla dlouhodobě viděno dobrý trend a **rok 2020 uzavíral na 16,3 mil. Kč** (v tom cca 14 mil. Kč provozní saldo, zbytek opravy), a to navzdory začínající krizi a propadům příjmů. Finanční kondice města byla **4 roky průměrně 16,5 mil. Kč**. To byly peníze z ročních běžných příjmů, které mohla samospráva po úhradě provozu nasměrovat do oprav, investic a na splátky dluhů nebo do rezerv. Jednalo se o **skvělé výsledky**.

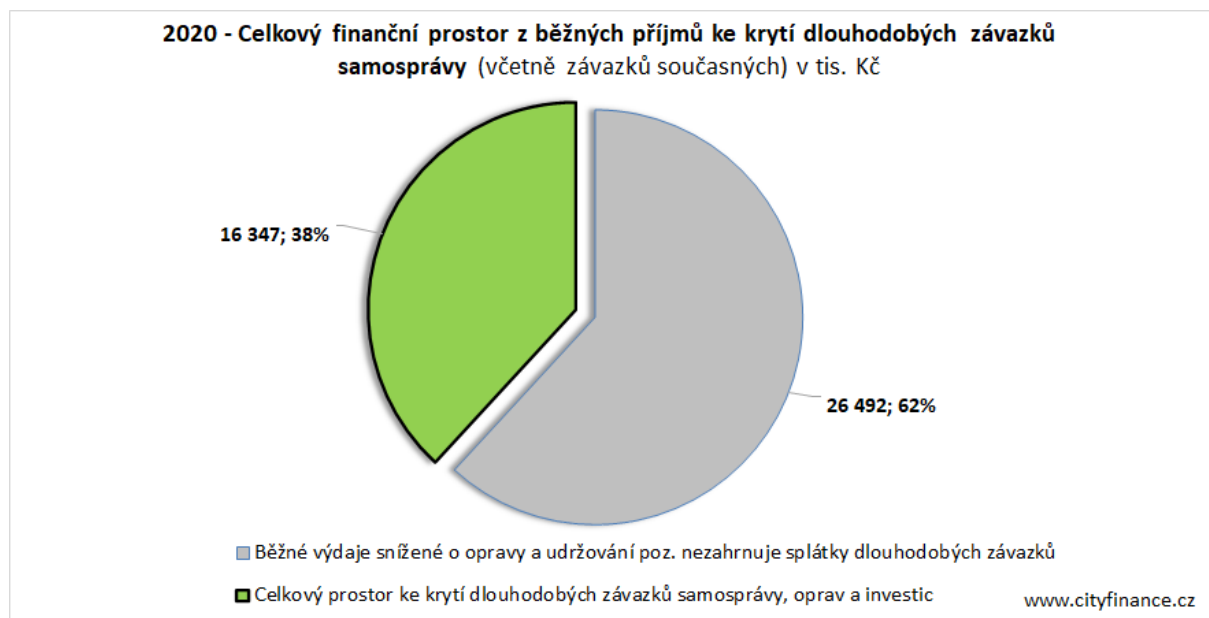
Graf 24. Vývoj finanční kondice Černošína

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

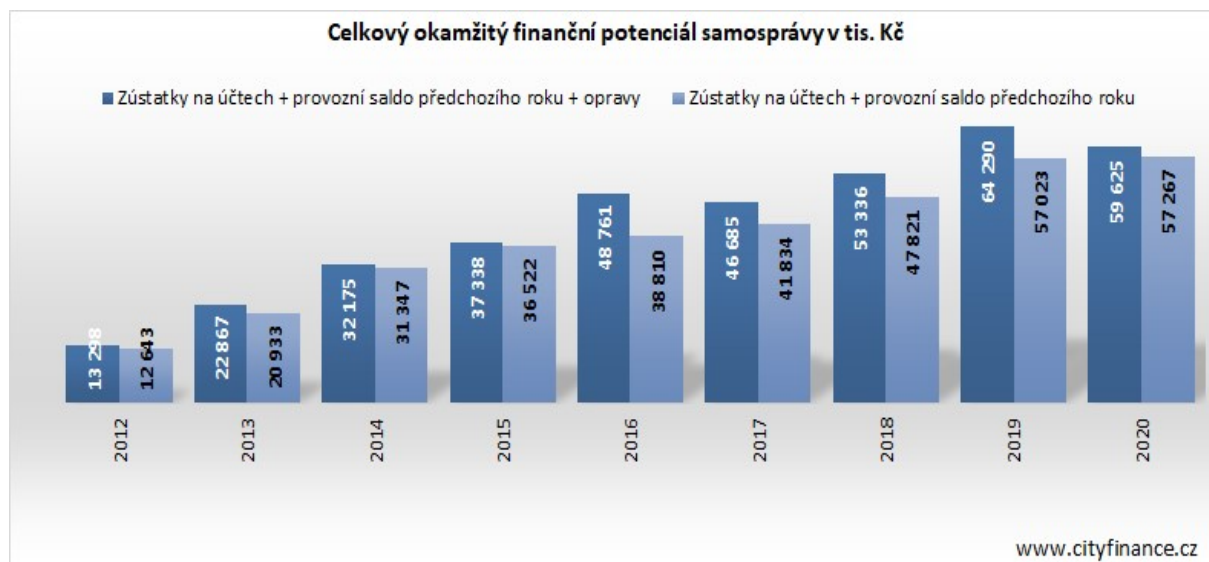
Rozdíl mezi celkovými běžnými příjmy a běžnými výdaji sníženými o opravy byl v roce 2020 nadprůměrných **38 %** běžných příjmů (za výborných bývá považováno 33 %). Ukazatel vyjadřuje **podíl z běžných příjmů po úhradě provozu, který zbývá samosprávě k rozhodování**. Opět však poukazujeme na příjmy ze skládky v Černošíně, bez kterých by byl ukazatel méně než poloviční.

Graf 25. Celkový finanční prostor Černošína v roce 2020

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Graf 26. Vývoj okamžitého finančního potenciálu Černošína

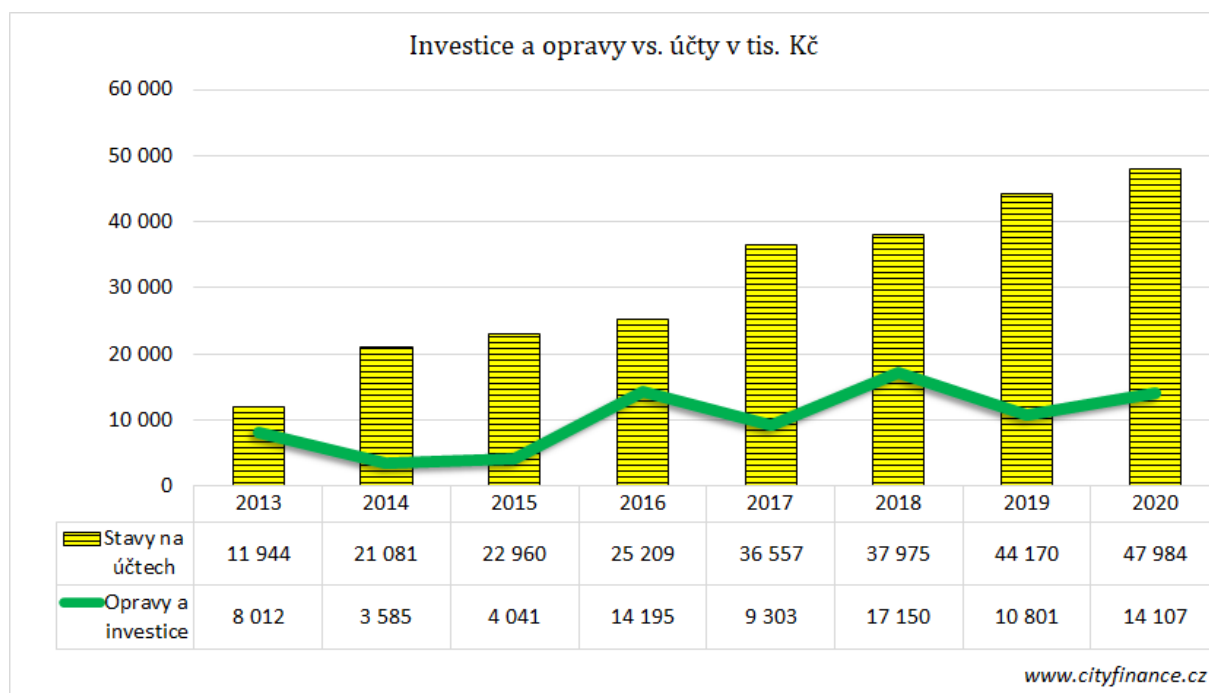

Zdroj: MFČR, propočet www.cityfinance.cz

Černošín docíloval poslední roky **nejlepšího finančního potenciálu v historii**. Nikdy v minulosti město nepracovalo s tak vysokým objemem vlastních financí jako poslední roky (viz **sloupcové grafy**).

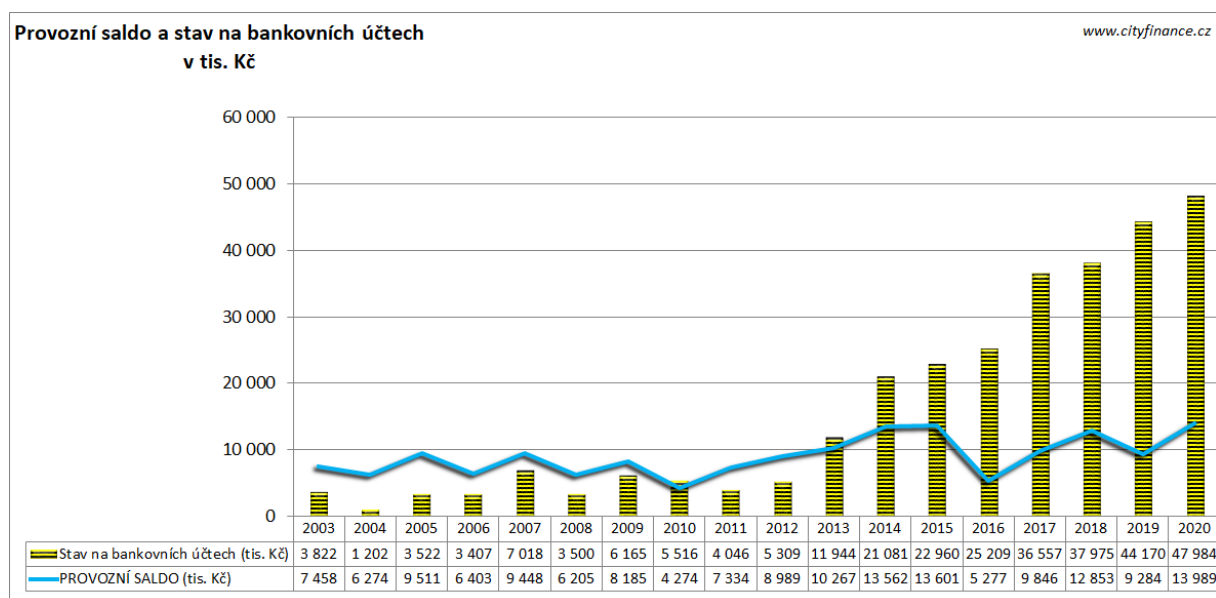
Celkem konzervativně střídme výdaje do oprav a investic (viz **zelený čárový graf**) zajistily, že rostly zůstatky na účtech (viz **žlutý sloupcový graf**). Město šetřilo a stojí přede rozhodnutím co s penězi provede.

Graf 27: Stavy na bankovních účtech vs. opravy a investice Černošína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 28: Stavy na bankovních účtech a provozní saldo Černošína

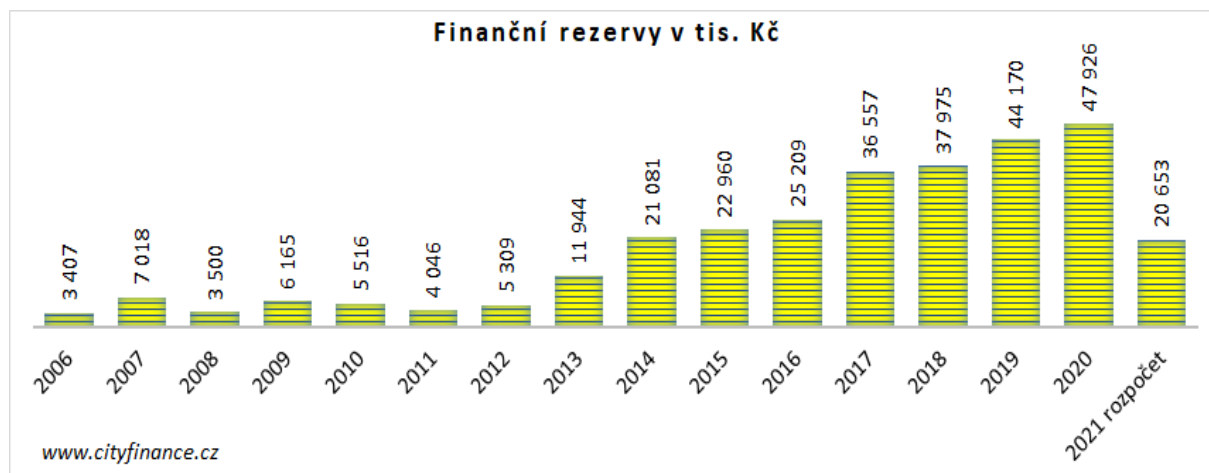

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf výše potvrzuje, že rezervy na účtech rostly a jsou nejvyšší v historii Černošína.

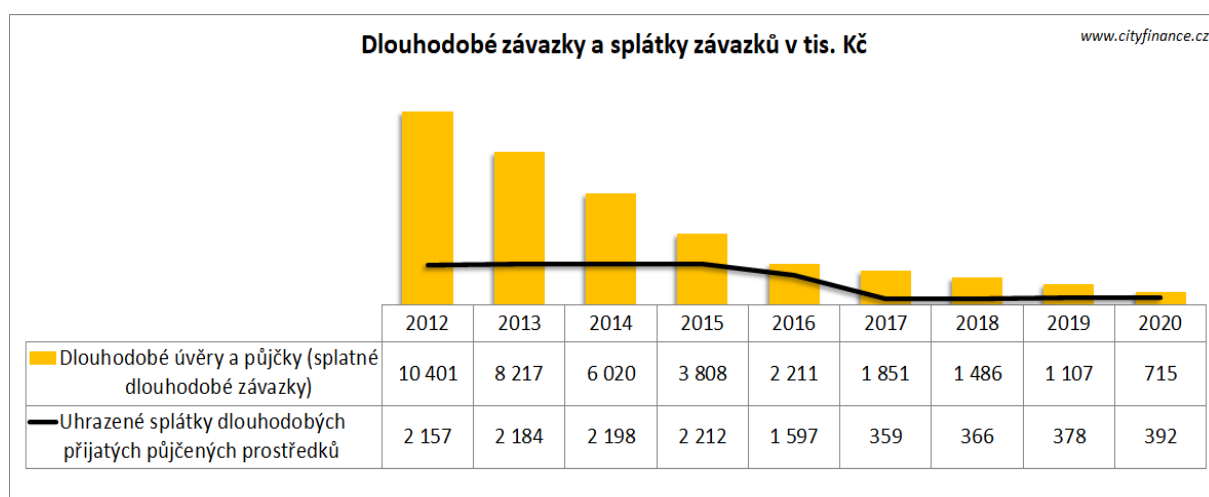
Finanční rezervy Černošína (převážně zůstatky na účtech) byly na konci roku 2020 řádově **48 mil. Kč⁶**. Město **správně v rozpočtu 2021 velkou část zapojuje do investic**. Rozpočet počítá s investicemi cca 31 mil. Kč. **Finanční likvidita byla excelentní**.

Graf 29. Vývoj finančních aktiv na účtech Černošína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 30. Vývoj závazků a splátek dlouhodobých závazků Černošína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Dlouhodobé závazky typu úvěrů Černošín **téměř splatil**, když docílily na konci roku 2020 **pouze cca 0,7 mil. Kč**. Mnohá města úvěrem aktuálně šetří z rozdílu mezi vyšším růstem cen investic (inflací) a nízkými úroky z úvěrů.

⁶ Krátkodobý finanční majetek, zejména základní běžný účet a účty fondů. Součty účtů 068+231+236+241.

Strop bezpečné zadluženosti je možno s ohledem na dosavadní trend a stabilní výsledky provozního hospodaření stanovit na **70 mil. Kč⁷**, a to zároveň zohledňujeme rostoucí finanční rizika. Uvedený strop je pod bankovním limitem. K dopadům nastupující finanční krize přistupujeme jako k problému řízení CASH FLOW, nikoliv jako k trvalému ochromení příjmů města. **Speciálně je nutné ale sledovat příjmy ze skládky.** Připomeňme, že průměrná finanční kondice města za poslední 4 roky byla 16,5 mil. Kč, rok 2020 uzavíral na cca **16,3 mil. Kč** (v tom cca 14 mil. Kč provozní saldo, zbytek opravy). Výhled počítá obezřetně s průměrem pouze 14 mil. Kč s cílem vrátit se na hodnoty nad 16 mil. Kč. Data minulosti viz **Graf 24. Vývoj finanční kondice Černošína.** Z uvedené částky je možné realizovat splátky dluhů, opravy, investice, ale také tvořit rezervy. Při docílení stropu zadluženosti by směřovalo za normálních okolností na splátky 2,8 mil. Kč bez úroků (25letá splatnost, úrok při 2 % p. a. max. 1,4 mil. Kč), tj. i s úroky by šlo na splátky max. 4,2 mil. Kč. **Při docílení stropu** zadluženosti by s vysokou rezervou **v normálu alespoň cca 10 mil. Kč ročně mělo zbýt** na další opravy, investice a výdaje, včetně případných mimořádných splátek.

Dlouhodobé pohledávky⁸ Černošín nemá, a proto nehrají významnější roli ani ve výhledu.

Graf 31. Vývoj dlouhodobých pohledávek Černošína

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

⁷ Jedná se o odborný odhad. Vycházíme z výše a trendu provozního salda, výdajů na opravy, stability a trendu běžných příjmů, výhledu daňových příjmů, struktury a trendu výdajů a zohledňujeme vnější i vnitřní rizika. Provozní saldo a výdaje na opravy jsou zdrojem umořování dluhu a předpokládáme, že samospráva by měla být schopná ideálně do 10 let bez komplikací vytvořit finance na úplné umoření dluhu. Dluh je nutné do max. 25 let bezpečně splatit tak, aby byl zajištěn běžný provoz a samospráva mohla nadále plnit úkoly, opravy a investice.

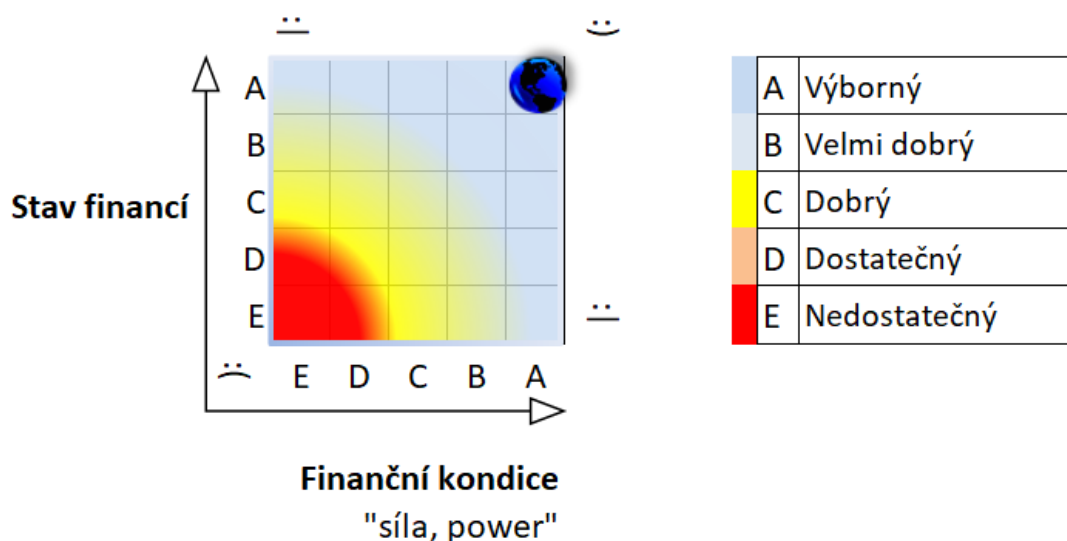
⁸ účty 462 až 471 z účetního výkazu rozvahy.

Závěr finanční analýzy

Černošín je stabilní a finančně zdravé město, které správně začíná zapojovat naspořené finance do rozvoje. Město také příkladně reagovalo na pokles běžných příjmů roku 2020 poklesem provozních výdajů (bez oprav). Město musí však vždy obezřetně hodnotit příjmy ze skládky, které činí cca 10 mil. Kč ročně, jsou specifikem města a bez nich by byla finanční kondice výrazně nižší. Finanční zdraví Černošína hodnotíme s ohledem na výsledky roku 2020 **nejlepší možnou známkou A+A+** (první písmeno finanční kondice, druhé momentální stav financí). Hodnocení opíráme zejména o:

- **A+** (výbornou s plusem za provozní hospodaření) finanční **kondici** města opíráme především o trend a výsledek provozního hospodaření, včetně skvělé reakce města na propad běžných příjmů v roce 2020. Město mělo dostatečnou finanční kondici na zajištění reprodukce i budování nového majetku. Přístup města k majetku, jeho obnově a rozvoji byl výborný. Velmi kladně hodnotíme posledních 5 let vyšší výdaje na opravy a zahájení vyšších investic. Město bylo prakticky nezávislé na dotacích.
- **A+** (výborný s plusem za finanční likviditu) **stav financí**, kdy kladně hodnotíme především vysokou finanční likviditu. Přínosem je také rezerva z podhodnocení daňových příjmů v rozpočtu. Město prakticky nemá dluhy ani dlouhodobé pohledávky.

Obrázek 1. Rating - hodnocení finančního zdraví Černošína

POZ. Škála známkování A nejlepší, město pak představuje symbol planety.

Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví.

© Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Černošínu zbývalo z běžných příjmů po úhradě provozu **v roce 2020** celkem cca **16,3 mil. Kč** (v tom cca 14 mil. Kč provozní saldo, zbytek opravy. **Pozor však, 10 mil. Kč pocházelo ze skládky**). viz **Graf 24**. Průměrně je zapotřebí na reprodukci majetku města cca 7,4 mil. Kč ročně. Město poslalo v roce 2020 cca 0,4 mil. Kč na splátky dluhů, které měly zůstatek k 31. 12. 2020 celkem cca 0,7 mil. Kč a na účtech města bylo na konci roku 2020 cca 48 mil. Kč.

Tabulka 5. SWOT analýza financí města (řazeno dle významu sestupně)

Silné stránky financí		Slabé stránky financí	
Skvělé provozní hospodaření, zejména excelentní řízení provozních výdajů v roce 2020 (snížení jako reakce na nastupující krizi).		Jenou příjmy ze skládky cca 10 mil. Kč vyhasnou. Z 16 mil. Kč, které město vygenerovalo v roce 2020 jde o podstatnou část příjmů. Je třeba plánovat ukončení provozu skládky, ke kterému ze zákona dojde.	
Výborný dlouhodobý trend a výsledky provozního hospodaření.			
Zvýšené výdaje na opravy a zahájení vyšších investic nástupem roku 2021 (dle rozpočtu).			
Dostatečná finanční kondice města k údržbě, modernizaci a budování majetku.			
Nezávislost města na dotacích.			
Výborná finanční likvidita (i když ta investicemi zásadně klesne, lze jí řešit).			
Příležitosti financí		Ohrožení (rizika) financí	
Investice do dalšího zatraktivnění města, zejména do infrastruktury vytvářejících podmínky pro bydlení a podnikání.		Převažují vnitřní hrozby plynoucí z případného špatného rozhodování a ukončení činnosti skládky v Černošíně).	
Zavádění nových technologií a investice snižující provozní výdaje a zlepšující komfort služeb (zateplování, energie, modernizace atp.)		Stagnace ekonomiky ČR a ohrožení stability veřejných financí špatným hospodařením.	
Přírůstek obyvatel, žáků nebo udržení stavu.			
Uvážlivé využití dotací.			
Získání extrémně levných úvěrů ke krytí a rychlejší realizaci investic může přinést značné úspory.			

Rizika pro finance města **sice posilují**, zejména vnější hrozby, ale **obec má zatím finančně podstatně stabilnější pozici** než ostatní obce, díky příjmům ze skládky. Jsou tu rizika související s dopady vládních opatření do ekonomiky a rizika stability veřejných financí jako celku. Nepominulo riziko růstu cen a platů (v tom především pojistného), stavebních prací apod. Je třeba počítat s tím, že tlaky na růst provozních výdajů příliš nepoleví, ale běžné příjmy oslabují. Budování a rozvoj infrastruktury obce pro zlepšení podmínek a služeb souvisejících s podnikáním a bydlením, investice do technologií a modernizace mohou hrozby výrazně snížit. **Příležitosti** u financí vidíme ve zvýšení realizace investic a v možnosti zapojit v případě potřeby levné úvěry v kombinaci s výrazně rychlejší realizací investic zlepšující stav infrastruktury a potřebného majetku obce.

Střednědobý výhled rozpočtu

Černošín dostojí svým dosavadním dlouhodobým závazkům. Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rok 2022⁹ (dle zákona) a je nastaven do roku 2026 (na 5 let). Pro přehlednost uvádíme také předpoklady pro rok 2021 (bez investic).

Ve výhledu zohledňujeme vyšší finanční rizika a vysokou nejistotu budoucnosti ekonomiky ČR, na které je ale město o něco méně závislé než jiné obce, a to z důvodu nižšího podílu sdílených daní a s ohledem na inkaso poplatků za skládkování.

Finanční dopady změn let 2020 a 2021 do daňových příjmů

Výpadek daňových příjmů za rok 2020 byl u Černošína cca -2,8 mil. Kč (v tom cca 1,4 propad poplatků převážně ze skládky), takže propad sdílených daní byl cca 1,4 mil. Kč a vyrovnávací dotace 1250 Kč na obyvatele činila řádově 1,7 mil. Kč. Proto výpadek daňových příjmů za 2020 nepůsobil na celkové příjmy města v roce 2020 nijak fatálně.

Pro Černošín je **zásadní sledovat** vývoj poplatků za **skládkování**.

Od 1. 1. 2021 dochází k podstatným změnám v daňové oblasti. Zákon schválený v poslanecké sněmovně 22.12.2020 byl odeslán k publikaci ve Sbírce zákonů 28. 12. 2020 a vyhlášen 31. 12. 2020 pod číslem č. 609/2020 Sb. Zákon zavádí celou řadu změn. Mezi hlavní změny patří:

- + Zákonem navýšení podílu obcí na sdílených daních z 23,58 % na 25,84 % (RUD), tj. poměrově cca +10 %;
- Zákonem daný pokles výnosů u daně z příjmů ze závislé činnosti v obdobné výši cca 10 % (příčinou je snížení daně);
- = ze zákona výsledná změna 0 Kč a podstatný bude vývoj ekonomiky v roce 2021 a dále.

Proto nadále jsou před námi zásadní dopady nejen do příjmů samosprávy, se kterými se bude nutné vypořádat a naplno se projeví souběh důsledků:

- Účinných daňových změn a covid omezení na jedné straně a podpor na straně druhé.
- Emise vládních dluhopisů s úrokem cca 1,6 % může zvýšit úroky z úvěrů.

⁹ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“, sestavuje se na dobu minimálně 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet.

Doporučení (řazeno dle významu a časové priority sestupně)

- 1) Pokračovat v politice **redukce provozních výdajů** (opravy stranou) a **zvýšení investic a oprav**:
 - a) Pro následujících 5 let doporučujeme připravit a realizovat užitečné opravy a investice za alespoň 80 mil. Kč až max. 150 mil. Kč bez kapitálových příjmů a dotací. Na dotace zbytečně nečekat a nespoléhat a realizovat potřebné a užitečné investice k rozvoji města.
 - b) Zmrazit provozní výdaje pro následující 2 roky, vyjma oprav, těch se to netýká.
 - c) Co nejrychleji po roce 2022 zajistit **ukazatel provozní saldo + opravy** > alespoň 16 mil. Kč ročně (V tom 10 mil. Kč příjem ze skládky). Černošín docílil v roce 2020 celkem 16,3 mil. Kč **viz Graf 24**).
- 2) Rychleji realizovat **investice a tím šetřit**. Využít výhody doby:
 - a) Rychlejší realizací investic lze docílit výrazné úspory investic spočívající ve značném rozdílu růstu cen stavebních prací a ceny úroků z úvěrů.
 - b) Nedoporučujeme dodavatelské (skryté) úvěry vyjma tzv. EPC projektů.
 - c) V případě potřeby lze využít Investiční úvěrový rámec až do bezpečného stropu celkového zadlužení, za který považujeme cca 70 mil. Kč.
- 3) Zvyšovat přirozeně **běžné příjmy** města.
 - a) Veškeré ceny, poplatky a služby města držet na obvyklých (tržních nebo alespoň rentabilních cenách). Týká se to zejména poplatků za odpady, vodného a stočného, nájmu apod. Je nutné zdražit a zdražovat veškeré služby a zvyšovat příjmy města. Držet krok alespoň s inflací je nezbytností. Zajistit a udržet zdravou cenovou hladinu je ku prospěchu přirozeného finančního zdraví města i jeho obyvatel.
- 4) Držet vysokou **finanční likviditu**, konkrétně těmito opatřeními:
 - a) Nesnižovat vlastní rezervy na účtech pod cca 10 mil. Kč.
 - b) Zajistit případné rozpuštění fondů do výdajů organizací (zejména školských). Toto doporučení dáváme především s ohledem na rizika a potřeby krytí provozních výdajů let 2021 a 2022, kdy není jasný osud ekonomiky a zejména vládní záměry jsou nečitelné. Například není jasné od kdy stát a na jak dlouho zruší superhrubou mzdu a jaké budou daně, což má vysoký ekonomický vliv.
 - c) Držet rezervy v rozpisu rozpočtu na běžných výdajích a v investicích.
 - d) Přednostně lze čerpat levné úvěry ke krytí investic a zvýšit tím likviditu a zároveň ušetřit. Úvěry lze po odeznění krize rychleji splatit, když se dobře nastaví.

Definice finančního potenciálu města

Finanční potenciál Černošína je zmapován na období **5 let** (2022 až 2026). Počítáme se základními zdroji financování, které může město přímo ovlivnit, a jsou předvídatelné. Těmito zdroji jsou:

1. Přebytek provozního rozpočtu včetně oprav (provozní saldo + opravy)
2. Vlastní finanční rezervy
3. Investiční úvěrový rámec

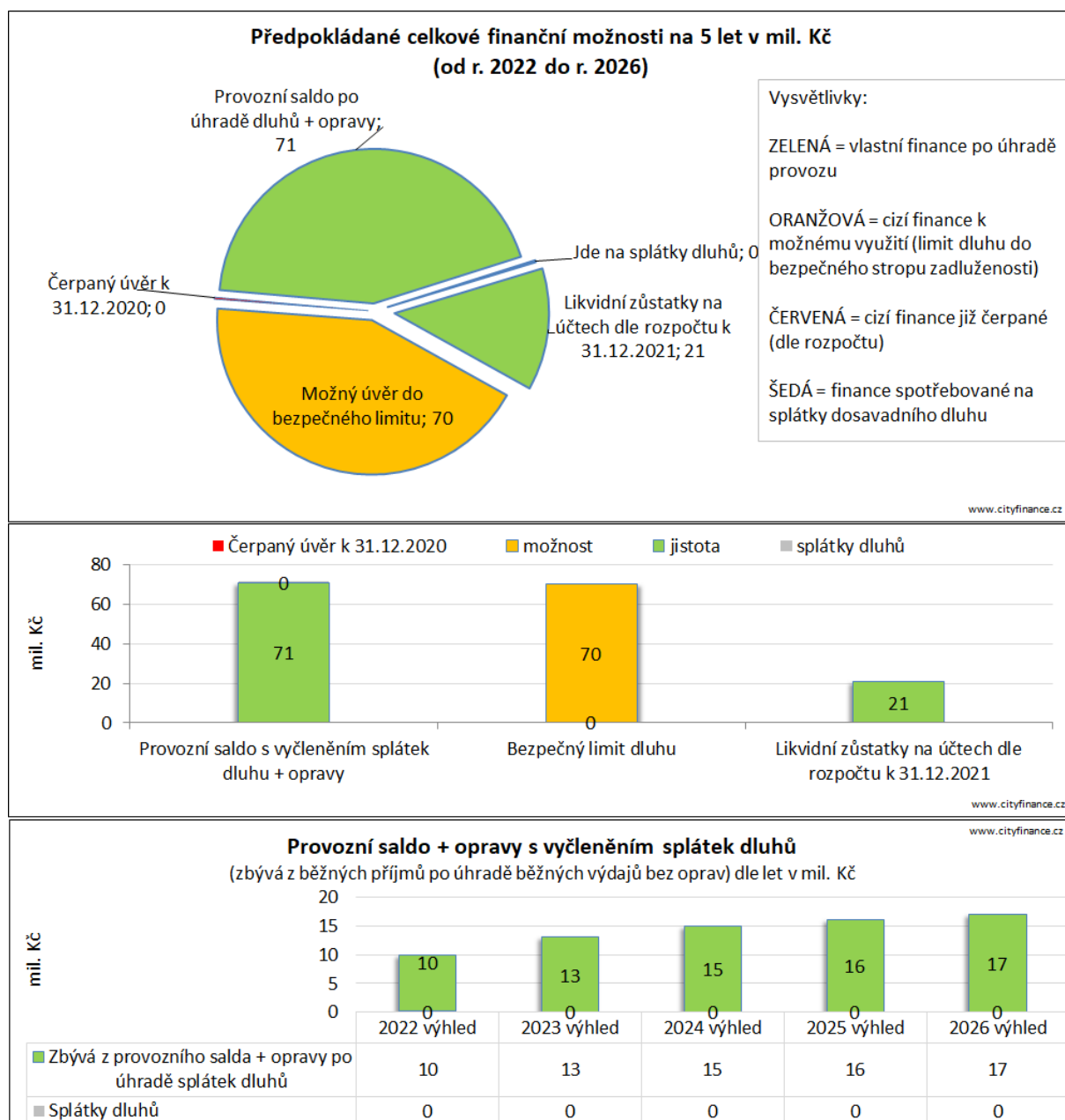
Naopak nepočítáme s nejistými, či těžko předpověditelnými zdroji s vysokou nejistotou, které nelze predikovat s dostatečnou přesností nebo vůbec, jako jsou:

4. Dotace investiční povahy (případně nahodilé neinvestiční dotace)
5. Kapitálové příjmy (prodeje majetku apod.)

Dle těchto předpokladů bude město moci využít v období **let 2022 až 2026** celkem minimálně (skeptický scénář) až cca **162 mil. Kč**, a to z těchto zdrojů:

- A. **71 mil. Kč** (průměrně cca 14 mil. Kč) provozní saldo včetně oprav po úhradě splátek dluhů (běžné příjmy – běžné výdaje + opravy, tj. účet 511 – splátky dluhů), s tím, že:
- Celkem je provozní saldo před odečtením splátek dluhů počítáno také 71 mil. Kč (průměrně 14 mil. Kč), protože pouze 0,3 mil. Kč je použito na doplacení dluhu.
 - Alespoň cca 37 mil. Kč (průměrně cca 7,4 mil. Kč ročně) bude potřeba na zajištění reprodukce dosavadního nemovitého majetku;
- B. cca **21 mil. Kč** zůstatku na účtech předpokládá rozpočet 2021, ale ten je silně podhodnocený na straně příjmů, takže bez navýšení výdajů bude více;
- C. možnost využít až cca **70 mil. Kč** z úvěrů do stropu bezpečné zadluženosti 70 mil. Kč.
- Uvedený strop je pod bankovním limitem. K dopadům nastupující finanční krize přistupujeme jako k problému řízení CASH FLOW, nikoliv jako k trvalému ochromení příjmů města. Speciálně je nutné ale sledovat příjmy ze skládky. Připomeňme, že průměrná finanční kondice města za poslední 4 roky byla 16,5 mil. Kč, rok 2020 uzavíral na cca 16,3 mil. Kč (v tom cca 14 mil. Kč provozní saldo, zbytek opravy). Výhled počítá obezřetně s průměrem pouze 14 mil. Kč s cílem vrátit se na hodnoty nad 16 mil. Kč. Data minulosti viz **Graf 24. Vývoj finanční kondice Černošína**. Z uvedené částky je možné realizovat splátky dluhů, opravy, investice, ale také tvořit rezervy. Při docílení stropu zadluženosti by směřovalo za normálních okolností na splátky 2,8 mil. Kč bez úroků (25letá splatnost, úrok při 2 % p. a. max. 1,4 mil. Kč), tj. i s úroky by šlo na splátky max. 4,2 mil. Kč. Při docílení stropu zadluženosti by s vysokou rezervou v normálu alespoň cca 10 mil. Kč ročně mělo zbýt na další opravy, investice a výdaje, včetně případných mimořádných splátek.
 - Podle zákona o rozpočtové odpovědnosti je třeba zajistit meziroční splátky (nikoliv snížení) každého dluhu nad 27 mil. Kč (ve výši 5 % z rozdílu výše dluhu nad 60 % průměru příjmů za poslední 4 roky). Nezaměňujeme výši dluhu, která není zákonem daná s povinností zajistit splátky z výše dluhu, což požaduje zákon.

Graf 32. Grafické vyjádření předpokládaných finančních možností Černošína na období 5 let od 2022 až 2026 po úhradě provozu bez přijatých investičních dotací a kapitálových příjmů v mil. Kč

Zdroj: www.cityfinance.cz

Závěr

Černošín má v období 2022 až 2026 (5 let) finanční potenciál **z vlastních zdrojů** po zajištění provozu a po připočtení oprav a po úhradě splátek dluhů minimálně cca **92 mil. Kč** (provozní saldo – splátky dluhů + opravy + rezervy na účtech) **+ až 70 mil. Kč možnost využití Investičního úvěrového rámce** do stropu bezpečného zadlužení 70 mil. Kč = cca **162 mil. Kč**, to **bez investičních dotací, kapitálových příjmů**, či jiných mimořádných příjmů. Využito je zároveň široké spektrum rezerv (**výčet dále**).

Předpoklady a plnění střednědobého výhledu rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu je pojat konzervativněji s ohledem na aktuální ekonomickou situaci a prognóze financí ČR.

Střednědobý výhled uvádí **výdaje na opravy a investice** kumulované do přebytků v jednotlivých letech využitelných libovolně dle aktuálních plánů samosprávy.

Výhled v sobě zahrnuje:

- Aktuální změny daní účinné od 1. 1. 2021 a rozpočet města na rok 2021;
- **Návrat** do normálu po krizi rychlejším růstem daňových příjmů průměrně o cca **4,3 %** (dosavadní dlouhodobý průměr za 20 let byl dokonce 11 %).
- **Rezervy:**
 - Výhled nepočítá s kapitálovými příjmy;
 - Výhled nepočítá s nahodilými dotacemi (ať již investiční nebo neinvestiční povahy);
 - Výhled nezvyšuje přijaté běžné dotace na provoz;
 - Výhled nezvyšuje nedaňové příjmy z vlastní činnosti města ani místní daně;
 - Další rezervy jsou zakomponované na straně výdajů, kde je vytvořena rezerva na ostatních běžných výdajích v celkové výši cca **16 mil. Kč** za celé období (pro rok 2022 cca 5,7 mil. Kč).
- Růst většiny **běžných výdajů o cca 3 %** (ve výhledu klesají s roky hlavně rezervy na běžné výdaje). Růst u výdajů na **platy vč. pojištění** je plánován průměrně o cca **3,6 %** ročně dle očekávání respektujících nařízení vlády.
- **Stabilizaci ukazatele (provozní saldo + opravy) > 16 mil. Kč.** (Černošín docílil v roce 2020 celkem cca 16,3 mil. Kč **viz Graf 24**).

Doporučená pravidla rozpočtů pro stabilitu financí samosprávy

Následující ukazatele a pravidla pro sestavování rozpočtů vedou k udržení a stabilizaci plnění řízení financí. Dodržování ukazatelů finančního zdraví se projeví v zajištění stability a dobrého trendu financí samosprávy.

1. PRAVIDLO: **Dluhy pod kontrolou** - bezpečný strop zůstatku dlouhodobých úvěrů (resp. splatných závazků) je aktuálně **70 mil. Kč**.

2. . PRAVIDLO: **Dobrý provozní výsledek** – důrazně doporučujeme v praxi zajistit ukazatel **provozní saldo + opravy > alespoň 15 mil. Kč** (optimálně by provozní saldo mělo být vyšší než 25 % běžných příjmů). Běžné příjmy musí až na výjimky let vysokých oprav převyšovat běžné výdaje¹⁰, s jistotou je třeba mít vždy finance alespoň na splátky dluhů. Ovšem je třeba myslet také na rezervy a finanční požadavky na reprodukci majetku.

3. PRAVIDLO: **Dobrý trend financování provozu** - Běžné příjmy by se měly průměrně vyvíjet lépe než běžné výdaje (nebo stejně). Opravy stranou.

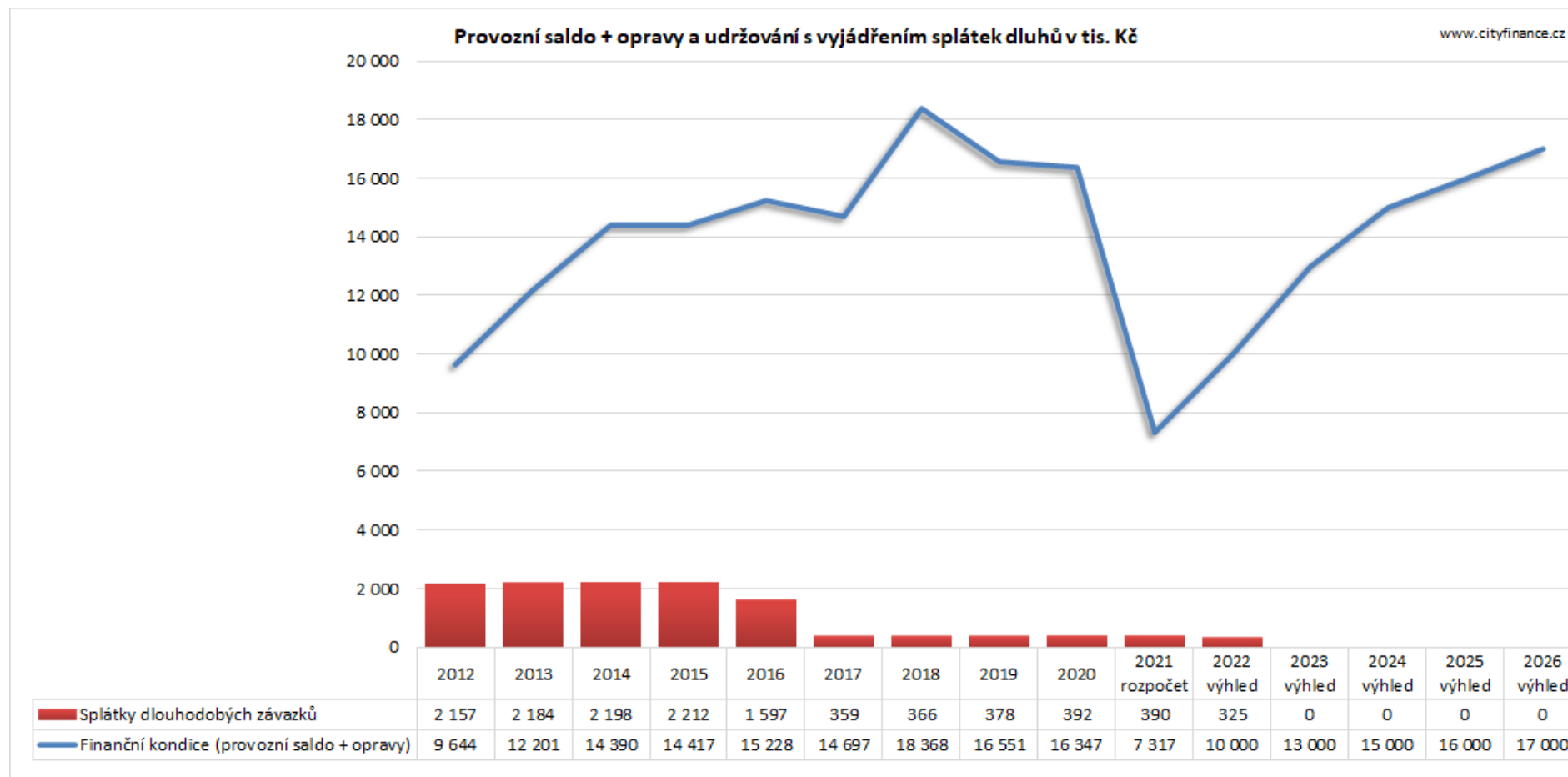
Podrobný střednědobý výhled rozpočtu uvádí **tabulky a grafy dále**.

¹⁰ Výjimku mohou tvořit rozsáhlé mimořádné opravy a rekonstrukce. Tyto mimořádné výdaje je však lépe, pokud to lze, evidovat jako investice.

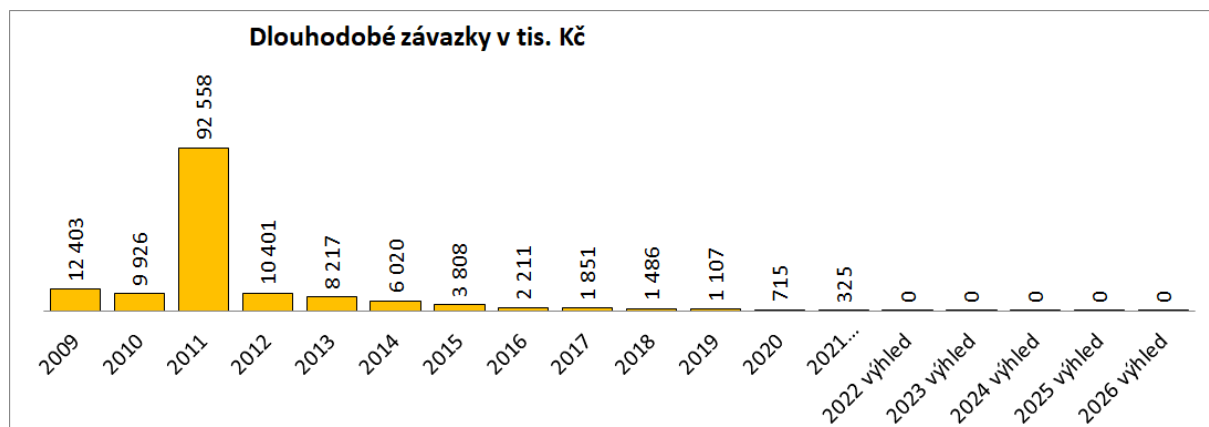
Dopady střednědobého výhledu rozpočtu do financí

Dodržení výhledu by mělo následující dopad do financí města.

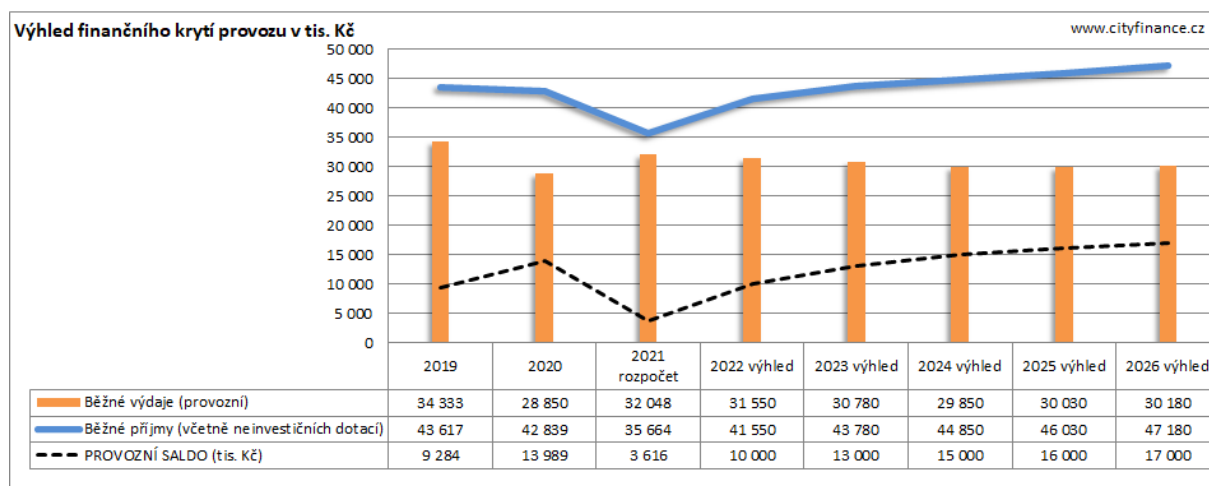
Graf 33. Vývoj a výhled finanční kondice Černošína s vyjádřením splátek dluhů

Zdroj: www.cityfinance.cz

Graf 34. Vývoj a výhled dosavadních dluhů Černošína

Zdroj: www.cityfinance.cz

Graf 35. Výhled finančního krytí běžného provozu Černošína

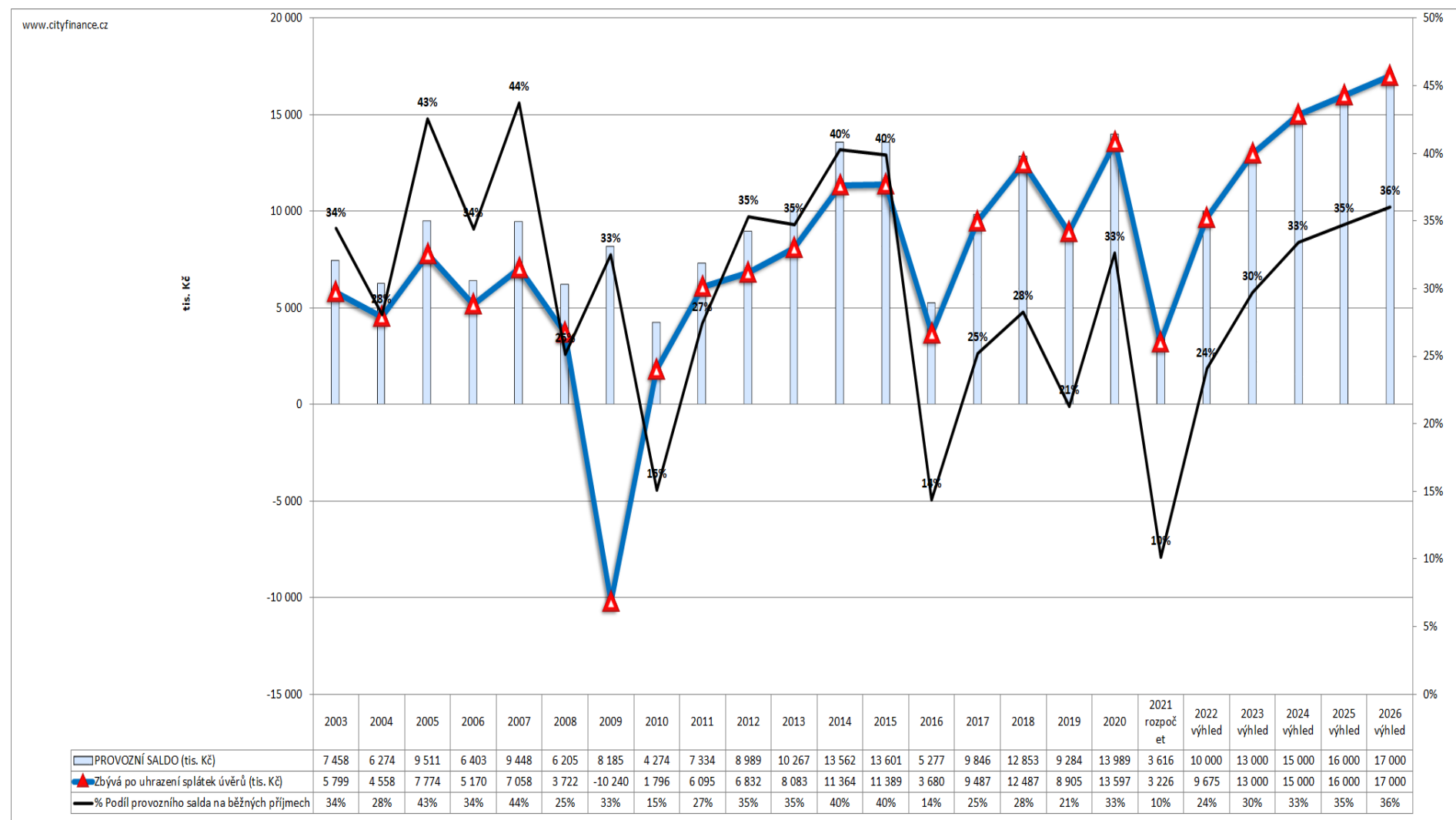
POZ. od 2022 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 6. Výhled provozního salda Černošína

		tis. Kč							
Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)	2019	2020	2021 rozpočet	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled	CELKEM 2022 až 2026
1+2+41 Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	43 617	42 839	35 664	41 550	43 780	44 850	46 030	47 180	223 390
5 Běžné výdaje (provozni)	34 333	28 850	32 048	31 550	30 780	29 850	30 030	30 180	152 390
a PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	9 284	13 989	3 616	10 000	13 000	15 000	16 000	17 000	71 000
% Podíl provozního salda na běžných příjmech	21%	33%	10%	24%	30%	33%	35%	36%	
b Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	378	392	390	325	0	0	0	0	325
c=a-b Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	8 905	13 597	3 226	9 675	13 000	15 000	16 000	17 000	70 675
d Stav na bankovních účtech (tis. Kč)	44 170	47 926	20 653	30 328	43 328	58 328	74 328	91 328	
e=c+d Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	46 880	57 767	51 152	30 328	43 328	58 328	74 328	91 328	
% ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ	-4%	-2%	-17%	17%	5%	2%	3%	2%	
% ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ	5%	-16%	11%	-2%	-2%	-3%	1%	0%	
ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ (tis. Kč)	-1 842	-778	-7 175	5 886	2 230	1 070	1 180	1 150	11 516
ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ (tis. Kč)	1 727	-5 484	3 198	-498	-770	-930	180	150	-1 868

POZ. od 2022 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

Podrobné informace střednědobého výhledu rozpočtu viz dále [tabulková část](#).

Graf 36. Dlouhodobý pohled na vývoj provozního salda Černošína

POZ. **výhled obsahuje provozní saldo + opravy!** Zdroj: www.cityfinance.cz

Přílohy

Příloha 1. Střednědobý výhled rozpočtu - tabulková část

Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rokem rok 2022¹¹. Tabulky obsahují pro srovnání skutečností předchozích let a případně rozpočet.

Důležité upozornění.

- Objem příjmů bude každý rok vyšší o přijaté investiční dotace a kapitálové příjmy. Ve výhledu není s investičními dotacemi a neschválenými kapitálovými příjmy počítáno.
- **Kapitálové výdaje** obsahují ve výhledu nulové hodnoty s tím, že střednědobý výhled počítá s jejich krytím z limitu provozního salda, rezerv (alternativně je otevřena cesta krytí dotacemi, kapitálovými příjmy a případně dluhy) ve vazbě na schválené projekty samosprávy v rozpočtu a budoucí uzavřené smluvní vztahy.
- Běžný finanční potenciál (bez úvěrů) je kumulován z přebytku provozního salda do finančních rezerv, což znamená, že tyto prostředky mohou být a budou využity na investice a opravy majetku ve vazbě na požadavky samosprávy v rozpočtu.
- Možnost čerpání úvěrů je stanoveno bezpečným limitem, který je kryt běžnými příjmy, potažmo dostatečným provozním saldem.
- Provozní dotace na straně příjmů a výdajů působí neutrálně na saldo, ale budou zvedat obrat prostředků přijatých a vydaných.

¹¹ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“

Tabulka 7. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Černošína

Střednědobý výhled rozpočtu									tis. Kč		roční změny
ř.	Druhové třídění dle rozp. skladby	Údaj	2020	2021 rozpočet	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled	Průměr % změna 2000 až 2020	Průměr % změna 2026/2022
1	1	Daňové příjmy	32 905	29 972	33 050	35 280	36 350	37 530	38 680	11,0	4,3
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	4 625	4 180	3 200	3 500	3 800	4 200	4 600		10,9
3	1112	DPFO OSVČ	73	79	70	150	170	200	200		46,4
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	444	345	550	600	650	700	750		9,1
5	1121	DPPO	3 325	3 203	3 200	4 000	4 200	4 400	4 600		10,9
6	1122	DPPO za obce	3 813	3 000	3 500	4 000	4 000	4 000	4 000		3,6
7	1211	DPH	9 111	8 023	11 000	11 500	12 000	12 500	13 000		4,5
8	133 až 138 +1381	Místní poplatky (od roku 2017 včetně daně z hazardu)	9 963	10 033	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000		0,0
9	1361	Správní poplatky	33	30	30	30	30	30	30		0,0
10	1511	Daň z nemovitostí	1 520	1 000	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500		0,0
11	2	Nedaňové příjmy	6 329	5 692	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6,0	0
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	6 094	5 367	5 800	5 800	5 800	5 800	5 800		0,0
13	22	Přijaté sankční platby a vratky		0							
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	234	200	200	200	200	200	200		
15	24	Přijaté splátky půjček		0							
16	3	Kapitálové příjmy	92	0	0	0	0	0	0		
17	4	Přijaté dotace (transfery)	5 421	0	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	20,8	0,0
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	3 604	0	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500		0,0
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	1 816	0							
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	400	0	450	450	450	450	450		0,0
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	44 746	35 965	41 550	43 780	44 850	46 030	47 180	5,4	3,4
22	5	Běžné výdaje	28 850	32 048	31 550	30 780	29 850	30 030	30 180	11,1	-1,1
23	50	Výdaje na platy, ostatní platby za práci a pojistné	7 579	7 473	7 700	7 900	8 200	8 500	8 800		3,6
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje ve výhledu bez oprav (účet 511)	12 806	13 716	10 000	10 300	10 600	10 900	11 200		3,0
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	708	905	700	700	700	700	700		
26	533	Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím:	3 447	3 239	3 200	3 300	3 400	3 500	3 600		
27	53 až 59 bez 533	Neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org. a půjčky obyvatelstvu (soc. dávky) a ostatní neinv. výdaje:	4 310	6 540	4 300	4 300	4 300	4 300	4 300		Suma 2022 až 2026
28	59 pouze výhled a rozpočet	Rezerva na běžné výdaje a ostatní neinvestiční výdaje		175	5 650	4 280	2 650	2 130	1 580		16 290
29	6	Kapitálové výdaje	11 749	30 800	0	0	0	0	0		
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	40 599	62 848	31 550	30 780	29 850	30 030	30 180	4,4	-1,1
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	4 147	-26 883	10 000	13 000	15 000	16 000	17 000		17,5
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	42 839	35 664	41 550	43 780	44 850	46 030	47 180	9,9	3,4
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	28 850	32 048	31 550	30 780	29 850	30 030	30 180	11,1	Suma 2022 až 2026
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	13 989	3 616	10 000	13 000	15 000	16 000	17 000		71 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0	0		0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	392	390	325	0	0	0	0		325
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	3 756	-27 273	9 675	13 000	15 000	16 000	17 000		
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	-4 147	26 883	-10 000	-13 000	-15 000	-16 000	-17 000		
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	44 746	35 965	41 550	43 780	44 850	46 030	47 180		
40	ř.30+ř.36+ř.37	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	44 746	35 965	41 550	43 780	44 850	46 030	47 180		
41	ř.39-ř.40	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0		
42		Stav na bankovních účtech (případně likvidní krátkodobý finanční majetek):	47 926	20 653	30 328	43 328	58 328	74 328	91 328		Suma 2022 až 2026
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	13 597	3 226	9 675	13 000	15 000	16 000	17 000		70 675
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	39 634	35 664	39 500	41 730	42 800	43 980	45 130		
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	392	390	325	0	0	0	0		
46	ř.45/ř.44 *	Ukazatel dluhové služby	0,99%	1,09%	0,82%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splatné dlouhodobé závazky)	715	325	0	0	0	0	0		
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)		0	0	0	0	0	0		
49	rozvaha	Stavby (účet 021)	162 000								Suma 2022 až 2026
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)			7 400	7 400	7 400	7 400	7 400		37 000
51	ř.34+ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)			2 600	5 600	7 600	8 600	9 600		34 000

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ. Rozpis tříd, případně seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

**bez 511 Oprav *ve výhledu včetně oprav

DOPORUČENÝ ÚDAJ

STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ

45 095 27 057 je 60%

tis. Kč

70 000

51 248

10 250

Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 8. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Černošína s pohledem na finance od r. 2018

Střednědobý výhled rozpočtu											tis. Kč
ř.	Druhé třídění dle rozp. skladby	Údaj	2018	2019	2020	2021 rozpočet	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled
1	1	Daňové příjmy	35 980	35 689	32 905	29 972	33 050	35 280	36 350	37 530	38 680
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	4 768	5 254	4 625	4 180	3 200	3 500	3 800	4 200	4 600
3	1112	DPFO OSVČ	99	129	73	79	70	150	170	200	200
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	0	0	444	345	550	600	650	700	750
5	1121	DPPO	3 587	4 044	3 325	3 203	3 200	4 000	4 200	4 400	4 600
6	1122	DPPO za obce	4 667	4 339	3 813	3 000	3 500	4 000	4 000	4 000	4 000
7	1211	DPH	8 825	9 107	9 111	8 023	11 000	11 500	12 000	12 500	13 000
8	133 až 138 +1381	Místní poplatky (od roku 2017 včetně daně z hazardu)	12 499	11 324	9 963	10 033	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
9	1361	Správní poplatky	36	33	33	30	30	30	30	30	30
10	1611	Daň z nemovitostí	1 499	1 459	1 520	1 000	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
11	2	Nedaňové příjmy	7 002	6 263	6 329	5 692	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	6 039	5 954	6 094	5 367	5 800	5 800	5 800	5 800	5 800
13	22	Přijaté sankční platby a vratky				0					
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	960	297	234	200	200	200	200	200	200
15	24	Přijaté splátky půjček				0					
16	3	Kapitálové příjmy	357	74	92	0	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	2 477	2 415	5 421	0	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	2 477	1 665	3 604	0	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	0	750	1 816	0					
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	424	445	400	0	450	450	450	450	450
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	45 816	44 441	44 746	35 965	41 550	43 780	44 850	46 030	47 180
22	5	Běžné výdaje	32 607	34 333	28 850	32 048	31 550	30 780	29 850	30 030	30 180
23	50	Výdaje na platy, ostatní platby za práci a pojistné	7 456	7 694	7 579	7 473	7 700	7 900	8 200	8 500	8 800
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje ve výhledu bez oprav (účet 511)	14 339	16 361	12 806	13 716	10 000	10 300	10 600	10 900	11 200
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	799	1 008	708	905	700	700	700	700	700
26	533	Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím:	4 259	4 128	3 447	3 239	3 200	3 300	3 400	3 500	3 600
27	53 až 59 bez 533	Neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org. a půjčky obyv. (soc. dávky) a ostatní neinv. výdaje:	5 755	5 142	4 310	6 540	4 300	4 300	4 300	4 300	4 300
28	59 pouze výhled a rozpočet	Rezerva na běžné výdaje a ostatní neinvestiční výdaje				175	5 650	4 280	2 650	2 130	1 580
29	6	Kapitálové výdaje	11 635	3 534	11 749	30 800	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	44 242	37 867	40 599	62 848	31 550	30 780	29 850	30 030	30 180
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	1 574	6 573	4 147	-26 883	10 000	13 000	15 000	16 000	17 000
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	45 459	43 617	42 839	35 664	41 550	43 780	44 850	46 030	47 180
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	32 607	34 333	28 850	32 048	31 550	30 780	29 850	30 030	30 180
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	12 853	9 284	13 989	3 616	10 000	13 000	15 000	16 000	17 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	366	378	392	390	325	0	0	0	0
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	1 209	6 195	3 756	-27 273	9 675	13 000	15 000	16 000	17 000
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	-1 574	-6 573	-4 147	26 883	-10 000	-13 000	-15 000	-16 000	-17 000
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	45 816	44 441	44 746	35 965	41 550	43 780	44 850	46 030	47 180
40	ř.30+ř.36+ř.37	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	45 816	44 441	44 746	35 965	41 550	43 780	44 850	46 030	47 180
41	ř.39-ř.40	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42		Stav na bankovních účtech (případně likvidní krátkodobý finanční majetek):	37 975	44 170	47 926	20 653	30 328	43 328	58 328	74 328	91 328
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	12 487	8 905	13 597	3 226	9 675	13 000	15 000	16 000	17 000
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	43 406	42 397	39 634	35 664	39 500	41 730	42 800	43 980	45 130
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	366	378	392	390	325	0	0	0	0
46	ř.45/ř.44 *	Ukazatel dluhové služby	0,84%	0,89%	0,99%	1,09%	0,82%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splátané dlouhodobé závazky)	1 486	1 107	715	325	0	0	0	0	0
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)				0	0	0	0	0	0
49	rozvaha	Stavby (účet 021)	164 233	161 674	162 000						
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)					7 400	7 400	7 400	7 400	7 400
51	ř.34-ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)					2 600	5 600	7 600	8 600	9 600

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ. Rozpis tříd, případně seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

**bez 511 Oprav *ve výhledu včetně oprav

DOPORUČENÝ ÚDAJ

STROP ZÚSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ

45 095 27 057 je 60%

tis. Kč

70 000

Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 9. Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu Černošína

Střednědobý výhled rozpočtu										tis.Kč
ř.	Druhé třídění dle rozp. skladby	Údaj	2019	2020	2021 rozpočet	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled
1	1	Daňové příjmy	35 689	32 905	29 972	33 050	35 280	36 350	37 530	38 680
11	2	Nedaňové příjmy	6 263	6 329	5 692	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
16	3	Kapitálové příjmy	74	92	0	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	2 415	5 421	0	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	1 665	3 604	0	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	750	1 816	0	0	0	0	0	0
0	0	z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	445	400	0	450	450	450	450	450
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	44 441	44 746	35 965	41 550	43 780	44 850	46 030	47 180
22	5	Běžné výdaje	34 333	28 850	32 048	31 550	30 780	29 850	30 030	30 180
29	6	Kapitálové výdaje	3 534	11 749	30 800	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	37 867	40 599	62 848	31 550	30 780	29 850	30 030	30 180
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	6 573	4 147	-26 883	10 000	13 000	15 000	16 000	17 000
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	43 617	42 839	35 664	41 550	43 780	44 850	46 030	47 180
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	34 333	28 850	32 048	31 550	30 780	29 850	30 030	30 180
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	9 284	13 989	3 616	10 000	13 000	15 000	16 000	17 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	378	392	390	325	0	0	0	325
42		Stav na bankovních účtech (případně likvidní krátkodobý finanční majetek):	44 170	47 926	20 653	30 328	43 328	58 328	74 328	91 328
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	8 905	13 597	3 226	9 675	13 000	15 000	16 000	17 000
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splatné dlouhodobé závazky)	715	325	0	0	0	0	0	0
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	0	0	0	0	0	0	0	0
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)				7 400	7 400	7 400	7 400	7 400
51	ř.34-ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)				2 600	5 600	7 600	8 600	9 600
*ve výhledu včetně oprav										
DOPORUČENÝ ÚDAJ										tis. Kč
STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ										70 000
45 095 27 057 je 60%										

Zdroj: www.cityfinance.cz

Příloha 2. Střednědobý výhled rozpočtu Černošína – podle zákona povinně zveřejňované informace**Tabulka 10. Informace podle zákona č. 250/2000 ke zveřejnění na úřední desce****Střednědobý výhled rozpočtu - informace podle zákona č. 250/2000 Sb.**

tis.Kč

Údaj	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled
PŘÍJMY CELKEM	41 550	43 780	44 850	46 030	47 180
VÝDAJE CELKEM	31 550	30 780	29 850	30 030	30 180
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	10 000	13 000	15 000	16 000	17 000
Dlouhodobé závazky (úvěry)	0	0	0	0	0
Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	0	0	0	0	0
Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	9 675	13 000	15 000	16 000	17 000
Rezervy dle rozpočtu k 31.12.2022	20 653				

* finanční zdroje a potřeby dlouhodobě realizovaných záměrů (**Vypočte se = provozní saldo - splátky dluhů + opravy**)

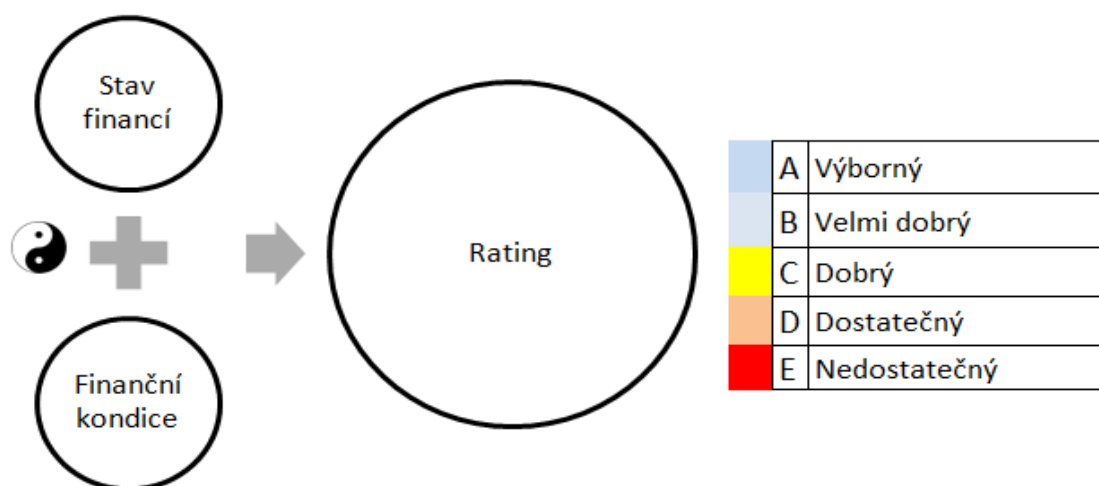
Příloha 3. Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Předpokladem pro řízení financí s citem¹² je znalost stavu financí a finanční kondice. Rozhodující pro budoucnost je vývoj, stav, trendy a potenciál financí. Teprve se znalostí finančního zdraví lze smysluplně navrhnout **finanční strategii**.

Samospráva může získat ucelený pohled na finance pouze tehdy, má-li souhrnné informace v časové řadě a v souvislostech. Bez těchto svodných údajů se může stát, že se finance snadno vymknou kontrole. Zhodnotíme nyní celkový vývoj financí samosprávy. Poté vyvodíme srozumitelné a stručné závěry, které vyhodnotíme tím, že stanovíme rating financí samosprávy a SWOT analýzu.

Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Obrázek 2: Podstata hodnocení finančního zdraví dle Cityfinance

Zdroj:
Luděk Tesař, www.cityfinance.cz

Použili jsme vlastní stupnici ekonomického hodnocení finančního zdraví samospráv, která je ojedinělá tím, že na rozdíl od stupnic jiných společností je zaměřená na praxi samosprávy. Současně hodnotíme stav financí a finanční kondici samosprávy. Hodnocení u ratingu je odstupňováno obdobně jako na vysokých školách na škále od A (výborný) až po E (nedostatečný).

Stav financí

Stav financí je finanční stavovou veličinou¹³ zobrazující aktuální stav finančních a účetních ukazatelů bez ohledu na finanční kondici subjektu.

¹² www.cityfinance.cz

¹³ Stavová veličina vycházející zejména ze stavu závazků, příjmů, výdajů, salda rozpočtu, provozního salda, pohledávek, rozložení aktiv, cash flow, finanční obnovy majetku...

Finanční kondice (síla)

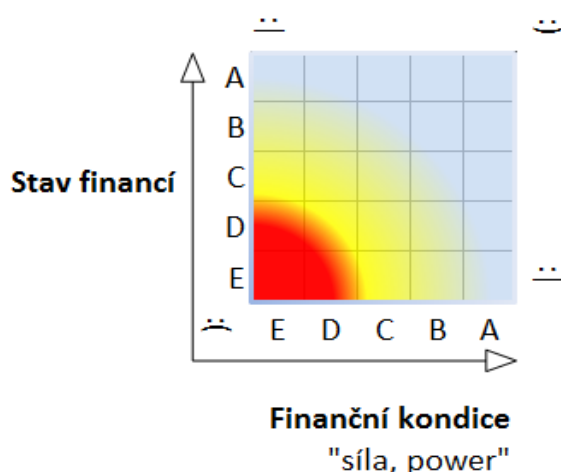
Finanční kondice zahrnuje finanční potenciál, tedy schopnost vytvářet finance bez ohledu na stav financí subjektu. Tento ukazatel je kondiční.¹⁴ Je stanoven s ohledem na „finanční velikost samosprávy“, myšleno finanční objemy, tedy běžné obraty na straně příjmů a výdajů.

Tabulka 11. Stupnice ekonomického hodnocení finančního zdraví (rating)

A	Výborný
B	Velmi dobrý
C	Dobrý
D	Dostatečný
E	Nedostatečný

Výsledkem hodnocení je zpracování do matice, kde pozice dle svislé osy znázorňuje stav financí a pozice dle základny vyhodnocuje finanční kondici (sílu). Pozice města matici stanovuje výsledný rating, říkáme mu „sluneční rating“ díky vzhledu výsledného znázornění.

Obrázek 3. Matice pro hodnocení finančního zdraví obcí dle Cityfinance

POZ. Škála známkování jako ve škole, město pak představuje symbol planetky (zde není).

Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví města.

© Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Zjednodušeně lze říci, že čím blíže „žhnoucímu slunci“ se město/městys/obec nachází, tím více jsou její (jeho) finance v ohrožení a „zóna života“ je v modrých polích.

¹⁴ Kondiční veličina, tedy schopnost vytvářet finance a měnit stav financí, vyjadřuje finanční potenciál.

Příloha 4. Úvod do finančního hospodaření samosprávy

Při posuzování finanční kondice obce, městyse nebo města je nutné si uvědomit, že rozpočet je složen z příjmů a výdajů. Příjmy se dělí na ty, které se každoročně opakují (tzv. běžné příjmy), to jsou veškeré příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodeje majetku) a investičních dotací. Výdaje je možné dělit podobně. Výdaje, které obec/městys/město musí každý rok vynaložit na provoz (běžné nebo též provozní výdaje, paralela ke státnímu rozpočtu, kde se nazývají mandatorními a quasimandatorními výdaji). Běžné výdaje musí samospráva vydat ze zákona nebo jimi financuje své provozní aktivity (údržba města nebo obce, provoz příspěvkových organizací, organizačních složek, úřadu apod.). Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji nazýváme **provozní saldo** (to jsou prostředky, které zbývají samosprávě po úhradě provozu z běžných příjmů k „volnému“ rozhodování). Vedle běžných výdajů existují také investice (kapitálové výdaje). Kapitálové výdaje jsou nárazové výdaje většinou na rozvoj a větší opravy. Rozdíl mezi veškerými příjmy a veškerými výdaji uskutečněnými od 1. ledna do 31. prosince daného roku (tzv. rozpočtového roku) se nazývá **saldo rozpočtu**. Provozní saldo rozpočtu je ale jiný a mnohem důležitější údaj než samotné saldo rozpočtu. Když totiž existuje deficitní rozpočet, znamená to, že obec/městys/město realizovalo daný rok více výdajů než příjmů, ale deficit může být pokryt z úspor z předchozích let, z dotací, které dorazí až následující rok, úvěrem apod. Avšak záporné provozní saldo může znamenat vážnou situaci, kdy obec/městys/město již nemá dostatek pravidelných příjmů na úhradu samotného provozu (běžných výdajů). To je obdobné, jako kdyby lidem doma nezbývalo daný rok dost peněz z výplaty na nájem a jiné výdaje chodu domácnosti.

Vážnější úvaha se však týká delší budoucnosti fungování samosprávy a správy veřejného majetku. Města a obce v běžných výdajích většinou nemají zahrnuty **výdaje na odpisy**¹⁵ a nevytváří na ně ani rezervy, a to je opravdu velmi vážný problém. Města, městyse a obce financují opravy a havárie většinou z běžného rozpočtu nahodile a nevytváří odpovídající finanční zdroje (rezervy, fondy) na obnovu svého majetku, včetně technologických celků tak, aby existoval dlouhodobý finanční **přehled (bilance) potřeby financí na opravy a investice a skutečně vynaložených prostředků**. Přesto často budují nový majetek, který opět vyvolá potřebu vytvářet další zdroje na další odpisy (opravy a modernizace takto vybudovaného majetku). Výsledkem je často roky vytvořený zbytečně velký objem zanedbaného či zastaralého obecního majetku (včetně infrastruktury), který již dobře neslouží svému účelu.

¹⁵ Odpisy = v prostředí samospráv zjednodušeně finance potřebné na obnovu dosavadního majetku.

Ideální by byl stav, kdyby rozpočet samosprávy pokryl z běžných příjmů základní provozní výdaje¹⁶ a obnova majetku byla řešena tvorbou finančních zdrojů na odpisy majetku a jejich čerpání, obdobně jako je tomu v podnikatelském sektoru.

Obrázek 4. Na čem závisí příjmy a výdaje samosprávy

PŘÍJMY	VÝDAJE
Počet obyvatel	Provoz
Počet žáků	Objem a stav majetku – údržba
Velikost katastru	Majetek udržitelný = odpisy alokovány do výdajů či fondu na obnovu majetku
Daň z nemovitostí	Ceny nakupovaných služeb a zboží – kvalita a kvantita, vývoj cen a spotřeby
Místní poplatky	Efektivita organizací a společností
Vlastní činnost	Smlouvy – ceny vs. dodávky
Podniky, pronájmy majetku atd.	Zaměstnanci – kvalita a produktivita, počty a růst mezd
Dotace	Správa dluhu - výše a ceny dluhů
Na výkon státní správy	Úřad a samospráva – lidé a efektivita jejich práce, efektivita procesů
Na provoz zařízení samosprávy	Investice
Investiční dotace	Politika rozvoje a řízení projektů
Počet zaměstnanců pracujících v katastru	Obnova majetku
Výnosy sdílených daní v ČR	Rozložení portfolia aktiv vč. kapitálu
Prodeje majetku	Náklady na dluhy – úroky a poplatky

Zdroj: www.cityfinance.cz

Zřejmé je, že **samospráva může efektivně řídit finance především skrze výdaje**. Proto stav a vývoj financí bude vždy záviset především na stavu příjmů daného vnější ekonomikou, počtu obyvatel, a hlavně na politice samosprávy na straně výdajů.

¹⁶ tzn. kladné provozní saldo.

Příloha 5. Výdaje - podrobný vývoj za posledních 5 let

Tabulka 12. Běžné výdaje Černošína – odvětvové třídění v tis. Kč

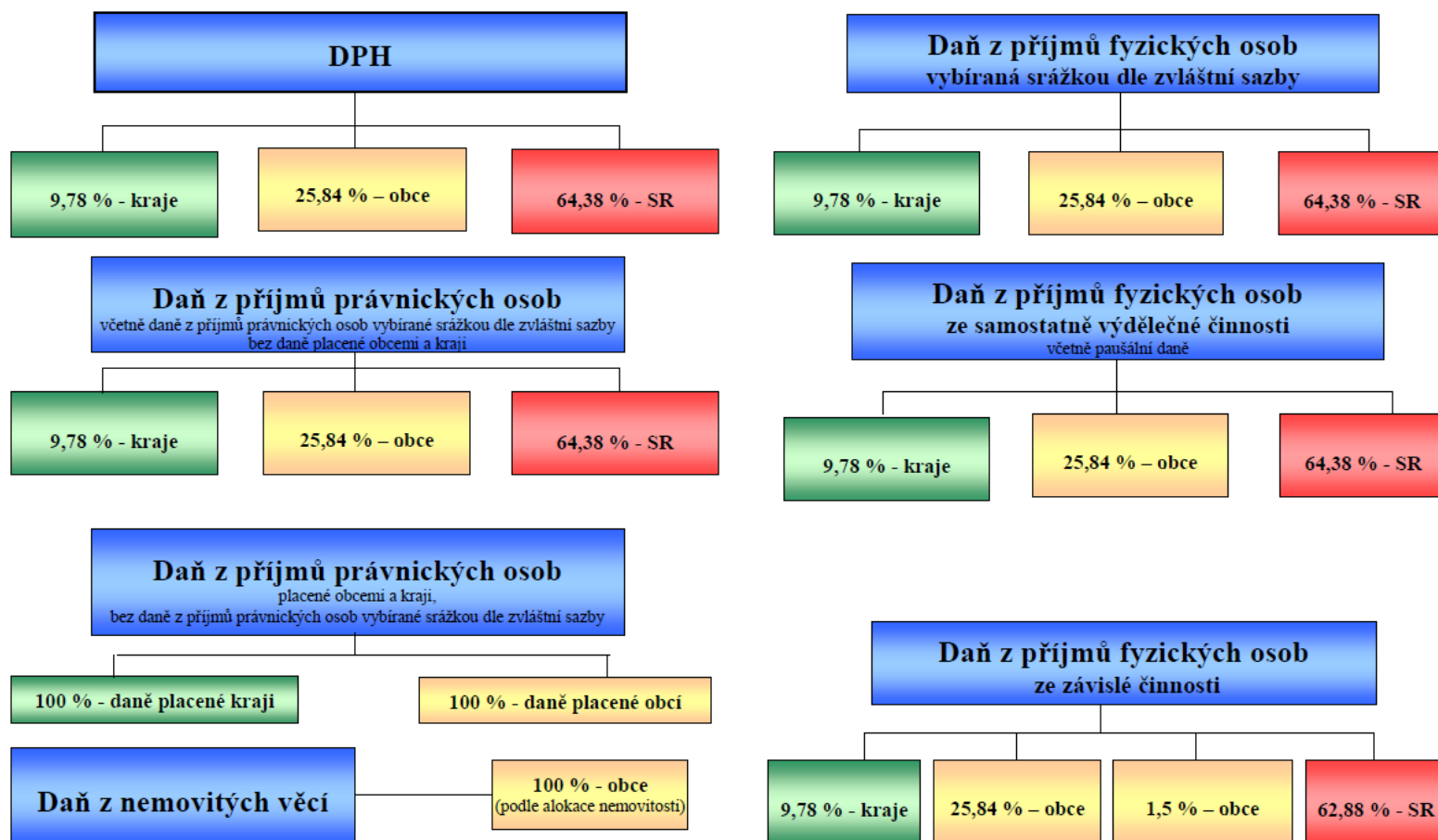
Pododdíl paragrafů (název)	2016	2017	2018	2019	2020 k 30.11.	Změna 2017	Změna 2018	Změna 2019	Změna 2020	Suma změn	Index 2020/16	Odchylka	suma	suma kladných rozdílů	Suma záporných rozdílů
Regionální a místní správa	6 892	6 908	8 289	7 405	6 408	16	1 381	-884	-997	-484	93	952	35 903	1 397	-1 881
Komunální služby a územní rozvoj	9 089	5 260	5 888	6 391	5 404	-3 829	629	503	-987	-3 685	59	1 795	32 033	1 131	-4 816
Předškolní a základní vzdělávání	2 804	3 685	4 259	4 278	3 447	881	574	19	-831	643	123	650	18 473	1 474	-831
Pozemní komunikace	2 924	1 893	2 064	2 484	0	-1 032	171	421	-2 484	-2 924	0	1 152	9 364	592	-3 516
Zastupitelské orgány a volby	1 125	1 283	1 611	2 239	2 087	159	328	628	-152	962	186	282	8 346	1 114	-152
Lesní hospodářství	1 024	991	1 258	1 540	1 622	-33	267	283	82	598	158	132	6 436	631	-33
Nakládání s odpady	900	1 084	1 212	1 494	1 573	184	128	282	79	673	175	76	6 263	673	0
Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch	921	941	976	1 017	456	20	36	41	-560	-465	50	257	4 310	96	-560
Rozvoj bydlení a bytové hospodářství	977	791	683	578	618	-186	-107	-105	40	-359	63	82	3 647	40	-398
Ochrana přírody a krajiny	820	1 030	660	566	506	210	-370	-94	-61	-314	62	205	3 581	210	-524
dědictví a národní a historické povědomí	10	344	1 019	1 350	130	334	675	331	-1 220	121	1 339	735	2 854	1 341	-1 220
Sociální služby v oblasti sociální péče	571	654	620	638	224	83	-34	18	-414	-347	39	193	2 708	101	-448
Sport	350	444	536	520	501	94	91	-16	-19	151	143	55	2 352	185	-34
Ostatní finanční operace	256	1 036	631	324	21	781	-405	-307	-304	-235	8	486	2 269	781	-1 016
Zájmová činnost a rekreace	402	653	475	373	317	251	-178	-103	-56	-85	79	163	2 220	251	-336
Kultura	251	398	391	450	418	148	-8	60	-32	167	167	70	1 908	207	-40
Ostatní činnosti v záležitostech kultury, církví a sdělovacích prostředků	266	312	522	284	268	46	210	-238	-16	2	101	161	1 652	256	-254
Odvádění a čištění odpadních vod	131	390	234	281	461	259	-156	47	180	330	351	157	1 497	486	-156
Požární ochrana	223	238	395	315	272	15	157	-80	-43	49	122	90	1 444	172	-123
Vodní toky a vodohospodářská díla	371	5	123	749	0,00	-366	118	626	-749	-371	0	516	1 248	744	-1 115
Pojištění funkčně nespecifikované	164	174	172	192	200	10	-3	20	8	36	122	8	902	39	-3
Ostatní činnost a nespecifikované výdaje	578	81	51	83	45	-497	-31	32	-38	-533	8	212	838	32	-565
Pitná voda	76	205	158	171	129	129	-48	14	-42	53	169	71	739	143	-90
Služby sociální prevence	51	110	103	305	14	59	-7	201	-291	-37	27	179	583	260	-298
Sdělovací prostředky	69	145	99	118	99	75	-46	19	-18	30	143	45	530	94	-64
Politické strany a hnutí	48	51	56	58	0	3	5	2	-58	-48	0	27	213	10	-58
dopravě	0,00	0,00	76	64	63	0	76	-12	-1	63	79	35	203	76	-13
Silniční doprava	69	70	0	0,00	0,00	0	-70	0	0	-69	0	30	139	0	-70
operací	29	24	24	27	26	-5	0	3	-2	-3	90	3	130	3	-6
Ochrana obyvatelstva	0,00	0,00	5	5	71	0	5	0	66	71	0	28	81	71	0
Bezpečnost a veřejný pořádek	73	0,00	0,00	0,00	0,00	-73	0	0	0	-73	0	32	73	0	-73
Lůžková péče	5	5	10	15	10	0	5	5	-5	5	200	4	45	10	-5
Ostatní činnosti náboženských společností	0,00	1	7	18	9	1	5	12	-9	9	0	7	35	18	-9
Krizové řízení	0,00	20	0,00	0,00	0,00	20	-20	0	0	0	0	14	20	20	-20
Krizové řízení	5	5	0	0,00	0,00	0	-5	0	0	-5	0	2	10	0	-5

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Tabulka 13. Investice Černošína – odvětvové třídění v tis. Kč

Pododdíl paragrafů (název)	2016	2017	2018	2019	2020 k 30.11.	Změna 2017	Změna 2018	Změna 2019	Změna 2020	Suma změn	Index 2020/16	Odchylka	suma
Komunální služby a územní rozvoj	859	945	5 104	1 288	7 717	86	4 159	-3 816	6 429	6 858	899	3 919	15 912
Pozemní komunikace	412	2 302	931	219	107	1 890	-1 371	-712	-112	-305	26	1 219	3 970
Předškolní a základní vzdělávání	200	100	3 448	70	0,00	-100	3 348	-3 378	-70	-200	0	2 379	3 818
Pitná voda	2 720	800	28	0,00	0,00	-1 920	-772	-28	0	-2 720	0	780	3 548
Rozvoj bydlení a bytové hospodářství	0,00	0,00	1 581	272	999	0	1 581	-1 309	727	999	0	1 060	2 851
Požární ochrana	0,00	15	0	1 143	0,00	15	-15	1 143	-1 143	0	0	808	1 158
Sport	0,00	0,00	0,00	434	0,00	0	0	434	-434	0	0	307	434
Ostatní činnost a nespecifikované výdaje	0,00	0,00	262	108	38	0	262	-154	-70	38	0	156	409
Zájmová činnost a rekreace	0,00	0,00	280	0	0,00	0	280	-280	0	0	0	198	280
Lesní hospodářství	54	126	0,00	0,00	0,00	72	-126	0	0	-54	0	71	179
Ochrana přírody a krajiny	0,00	111	0,00	0,00	0,00	111	-111	0	0	0	0	78	111
Vodní toky a vodohospodářská díla	0,00	0,00	0,00	0,00	73	0	0	0	73	73	0	31	73
Odvádění a čištění odpadních vod	0,00	54	0	0,00	0,00	54	-54	0	0	0	0	39	54

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Příloha 6. Rozpočtové určení daní (tzv. RUD) po novele, účinné od 1. 1. 2021**Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2021**

Zdroj: MF ČR

Seznam tabulek a grafů

Obrázky

OBRÁZEK 1. RATING - HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ ČERNOŠÍNA	28
OBRÁZEK 2: PODSTATA HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ DLE CITYFINANCE.....	44
OBRÁZEK 3. MATICE PRO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ OBCÍ DLE CITYFINANCE.....	45
OBRÁZEK 4. NA ČEM ZÁVISÍ PŘÍJMY A VÝDAJE SAMOSPRÁVY.....	47

Tabulky

TABULKA 1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ PRACUJÍCÍCH V KATASTRU ČERNOŠÍNA S VYBRANÝMI DOPADY DO DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ	5
TABULKA 2. VÝVOJ VYBRANÝCH UKAZATELŮ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ ČERNOŠÍNA	7
TABULKA 3. PODROBNÝ VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ ČERNOŠÍNA.....	12
TABULKA 4. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA ČERNOŠÍNA	21
TABULKA 5. SWOT ANALÝZA FINANČNÍ MĚSTA (ŘAZENO DLE VÝZNAMU SESTUPNĚ)	29
TABULKA 6. VÝHLED PROVOZNÍHO SALDA ČERNOŠÍNA	37
TABULKA 7. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU ČERNOŠÍNA	40
TABULKA 8. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU ČERNOŠÍNA S POHLEDEM NA FINANCE OD R. 2018	41
TABULKA 9. KUMULOVANÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU ČERNOŠÍNA	42
TABULKA 10. INFORMACE PODLE ZÁKONA Č. 250/2000 KE ZVEŘEJNĚNÍ NA ÚŘEDNÍ DESCE	43
TABULKA 11. STUPNICE EKONOMICKÉHO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING)	45
TABULKA 12. BĚŽNÉ VÝDAJE ČERNOŠÍNA – ODVĚTVOVÉ TRŽENÍ V TIS. KČ.....	48
TABULKA 13. INVESTICE ČERNOŠÍNA – ODVĚTVOVÉ TRŽENÍ V TIS. KČ.....	48

Grafy

GRAF 1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ V KATASTRU ČERNOŠÍNA	4
GRAF 2. ORIENTAČNÍ VÝVOJ SUMY DLE KRITÉRIA POČTU ŽÁKŮ V ROZPOČTOVÉM URČENÍ DANÍ PRO ČERNOŠÍN	6
GRAF 3. ZMĚNY POČTU OBYVATEL, ZAMĚSTNANCŮ A ŽÁKŮ V ČERNOŠÍNĚ	6
GRAF 4. VÝVOJ SALDA ROZPOČTU ČERNOŠÍNA	8
GRAF 5. VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ ČERNOŠÍNA.....	8
GRAF 6. VÝVOJ STRUKTURY PŘÍJMŮ ČERNOŠÍNA	9
GRAF 7. VÝVOJ NEDAŇOVÝCH PŘÍJMŮ ČERNOŠÍNA V TIS. KČ	10
GRAF 8: VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ ČERNOŠÍNA V TIS. KČ.....	10
GRAF 9: VÝVOJ ZMĚN A STRUKTURY DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ ČERNOŠÍNA	11
GRAF 10: VÝVOJ MIMOŘÁDNÝCH PŘÍJMŮ ČERNOŠÍNA	13
GRAF 11. MIMOŘÁDNÉ PŘÍJMY A INVESTICE ČERNOŠÍNA.....	13
GRAF 12. VÝVOJ INVESTIC A JEJICH KRYTÍ Z DOTACÍ A VLASTNÍCH ZDROJŮ ČERNOŠÍNA	14
GRAF 13. VÝVOJ STRUKTURY VÝDAJŮ ČERNOŠÍNA A FINANČNÍ SCHOPNOST UDRŽOVAT DOSAVIDNÍ MAJETEK	15
GRAF 14. VÝVOJ VYBRANÝCH BĚŽNÝCH VÝDAJŮ ČERNOŠÍNA	16
GRAF 15. PROVOZNÍ VÝDAJE, OPRAVY VS. BĚŽNÉ PŘÍJMY ČERNOŠÍNA	17
GRAF 16. SUMA NEJVYŠŠÍCH BĚŽNÝCH VÝDAJŮ ČERNOŠÍNA ZA 5 LET	17
GRAF 17. NEJVYŠŠÍ RŮST BĚŽNÝCH VÝDAJŮ ČERNOŠÍNA ZA UPLYNULÝCH 5 LET	18
GRAF 18. SUMA KAPITÁLOVÝCH VÝDAJŮ ČERNOŠÍNA ZA UPLYNULÝCH 5 LET.....	18
GRAF 19. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA ČERNOŠÍNA	19
GRAF 20. VÝVOJ PROVOZNÍHO HOSPODAŘENÍ ČERNOŠÍNA	20
GRAF 21. VÝVOJ ZÁTĚŽE PROVOZNÍHO SALDA SPLÁTKAMI ZÁVAZKŮ ČERNOŠÍNA	20
GRAF 22. POROVNÁNÍ VÝVOJE PROVOZNÍHO SALDA ČERNOŠÍNA S PRŮMĚREM V ČR	21
GRAF 23. FINANCOVÁNÍ OBNOVY A BUDOVNÍ MAJETKU ČERNOŠÍNA V TIS. KČ	22
GRAF 24. VÝVOJ FINANČNÍ KONDICE ČERNOŠÍNA.....	23
GRAF 25. CELKOVÝ FINANČNÍ PROSTOR ČERNOŠÍNA V ROCE 2020.....	24
GRAF 26. VÝVOJ OKAMŽITÉHO FINANČNÍHO POTENCIÁLU ČERNOŠÍNA	24
GRAF 27: STAVY NA BANKOVNÍCH ÚČTECH VS. OPRAVY A INVESTICE ČERNOŠÍNA	25
GRAF 28: STAVY NA BANKOVNÍCH ÚČTECH A PROVOZNÍ SALDO ČERNOŠÍNA	25
GRAF 29. VÝVOJ FINANČNÍCH AKTIV NA ÚČTECH ČERNOŠÍNA	26
GRAF 30. VÝVOJ ZÁVAZKŮ A SPLÁTEK DLOUHODOBÝCH ZÁVAZKŮ ČERNOŠÍNA	26
GRAF 31. VÝVOJ DLOUHODOBÝCH POHLEDÁVEK ČERNOŠÍNA	27
GRAF 32. GRAFICKÉ VYJÁDRĚNÍ PŘEDPOKLÁDANÝCH FINANČNÍCH MOŽNOSTÍ ČERNOŠÍNA NA OBDOBÍ 5 LET OD 2022 AŽ 2026 PO ÚHRADĚ PROVOZU BEZ PŘIJATÝCH INVESTIČNÍCH DOTACÍ A KAPITÁLOVÝCH PŘÍJMŮ V MIL. KČ	33
GRAF 33. VÝVOJ A VÝHLED FINANČNÍ KONDICE ČERNOŠÍNA S VYJÁDRĚNÍM SPLÁTEK DLUHŮ	36
GRAF 34. VÝVOJ A VÝHLED DOSAVIDNÍCH DLUHŮ ČERNOŠÍNA	37
GRAF 35. VÝHLED FINANČNÍHO KRYTÍ BĚŽNÉHO PROVOZU ČERNOŠÍNA	37
GRAF 36. DLOUHODOBÝ POHLED NA VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA ČERNOŠÍNA	38

Kontakt na zpracovatele

Ing. Luděk Tesař

www.cityfinance.cz

M: 602 690 061

F: 257 199 615

E: ludek.tesar@cityfinance.cz

tesar@cityfinance.cz

sekretariat@cityfinance.cz

IČO: 74372246

DIČ: CZ7403252780

ČÚ: 35-8828820267/0100

Živnost vedena u MČ Praha 5

Datová schránka: bi8jbh

Adresa:

Nad Horou 352

252 07 Štěchovice Praha-západ

Profesní profil zpracovatele

Ekonom specializující se od roku 1998 na města a obce s dlouholetou zkušeností z MF ČR, ÚV ČR a podnikatelského sektoru. Spoluautor zákona o rozpočtovém určení daní. Zavedl první ISO 9001 v ústřední státní správě v ČR, na Úřadu vlády v jím řízeném Institutu státní správy v roce 2006. Zasadil se o vznik metod CAF, RIA a vedl odbor na úrovni sekce spadající pod předsedu vlády, kde tehdy úspěšně vznikaly metody a procesy zlepšování kvality regulace. Byl externím poradcem bývalého místopředsedy vlády a ministra financí Bohuslava Sobotky (ČSSD). Pracoval jako kancléř hejtmána Pardubického kraje a ekonoma Michala Rabase (ODS). Spoluzaložil značku Regionservis a založil značku Cityfinance. Zkušený v praktické aplikaci standardů řízení kvality a procesů ISO, CAF¹⁷ a EFQM¹⁸, strategickém a projektovém řízení s osvědčením dle mezinárodních standardů IPMA¹⁹. Má zkušenosti dle licence ČNB ze zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Je tvůrcem systému financování obnovy majetku obcí. Pořádá každý rok tradiční úspěšnou konferenci Rozpočet a finanční vize měst a obcí, na které vystupují ekonomické kapacity ČR, např. viceguvernéři a ředitelé z ČNB, předsedové ČSÚ, hlavní ekonom KB, náměstci a ředitelé z MF ČR a další osobnosti finančního světa. Zastával funkce od referenta, analytika, ředitele odboru na úrovni sekce, přes vrchního vládního radu, poradce ministra a místopředsedy vlády až po projekt partnera a jednatele obchodní společnosti. Je autorem velkého množství odborných článků, řadu let byl korektorem časopisu Daně a právo v praxi a je nezávislým poradcem mnoha úspěšných měst a obcí v ČR. Reference a další informace jsou na www.cityfinance.cz

¹⁷ Společný sebehodnotící rámec (Common Assessment Framework)

¹⁸ EFQM (European Foundation for Quality Management).

¹⁹ International Project Management Association (IPMA) je nadnárodní sdružení projektových manažerů.